

308582 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ అక్టోబరు నెల 2 వ తేది శనివారము

No 158

సంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర భాద్రపద బహుళ శుక్లముగా.

సంచిక ౧౫౮

గాంధర్వ ప్లాటు

హోరోనియములు

హిందూస్థాని కర్ణాటక కీర్తనలు తగ్గింపుగా ప్రత్యేకముగా తయారు చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ॥ 30-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ॥ 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 2 నెం. హోరోనియములు తృప్తికరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటర్న్ చేయవచ్చును. మాత్రము 17-లు మొదలు అనేకయితర హోరోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హోరోనియం వాయించు నేర్పుకొనటకు తగిన ప్రంభమునం దిప్పుడు శ్రీమాన్ బల్లారికృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటలు సహాగలవు విశేషముగా ఖచ్చగుచున్న విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోహ్, సింగరు, రాశీ, సన్, హంబరు, త్రయింపు సైకల్సు కావలసినవారు మాకు వ్రాయుడు.

మద్రాసు పోర్టు సెల్లయింగ్ ఏజన్సీ,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మోటారు బండ్లు

ప్రస్తుతము కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వెళ్లుటకు బండి మీద నుమారు ౧౦ గంటల కాలము పట్టుచుండెను. ఇదియు గాక మార్గమందు కొంగల భయముకూడ విస్తారముగా కలుగుచున్నది. ఈ దిగువ కంపెనీవారు ప్రయాణికుల సదుపాయమును నాలోచించి సెప్టెంబరు 15 తేదీనుండి గాని వీలైన బట్టి అంతకుముందుగా గాని మోటారులను కాకినాడ నుండి కోటిపల్లి వఱకు నడుపుటకు ఏర్పాటు చేసినారు. గనుక అందరకు తెలియజేయడమైనది. మోటారుబండ్లు కావలసినవారు ఈ దిగువ కంపెనీవారికి వ్రాసి: మంచిది కొరకగలవు.

The English Motor transit Company,
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్సు కంపెనీ,
ఆటోమొటోలు ఇంజనీయరు,
ఆచంట నువ్వురాయుడు ప్రాంతములకు, కాకినాడ.

కస్తూరి

విషజ్వరము, కలరాకు, సంధికి, బాలింతకు, గోగములకు, హతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుట్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రിയముగుటచేతను, నవనర సమయములందు మౌంకుట దుస్తరము మాడిపోయిందలి కస్తూరి యంతర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి జరిక్షించిన విషయము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిత కస్తూరి నిగొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0

అమృతాంజనం డిపో,
7 తంబు శైబిప్పి, మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణకర్ణామృతశ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం. గీతఫలకములు.

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి.

ఒక్కొక్కటి రు. 3

- { 12-12401 తృప్తాశోయే
- { 2-12402 హేలోకా శృణుత
- { 12-12398 యుష్మ-తే-యస్య-నగర
- { 12-12399 నాస్థాభర్తేణ
- { 12-12400 కరచరణ
- { 12-12403 హే-గోపాలక-హేకృపా

రాగమాలిక

"

"

"

కాంభోజి

రాగమాలిక

- { 12-12406 సమామి-నారాయణ
- { 12-12407 శ్రీరసాగర-తరమ్

రాగమాలిక

"

- 12-12404 ఆమ్నా-యాభ్యాస
- 12-12405 మదన-పరిహర-స్థితిమ్

మాయొక్క ధరలపట్టిక కొరకు వ్రాయుడు.

స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు.

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

Spencer & co. Ltd., Madras.

తీర్చివేసే షరతుల ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఋణము.

జనులు పోస్టాఫీసు ద్వారా పైకమును చెల్లించే విషయములో షరతులను గుఱించిన నోటిసు.

గవర్నమెంటువారు ఈసంవత్సరపు ఋణమును నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీయిచ్చే షరతుమీద ఒక క్రొత్త పద్ధతి ప్రకారము తీయచున్నారు. ఇది 1923 వ సంవత్సరము నవంబరు నెల గడువు దాటకుండ రూపాదాగా తీర్చివేయబడును. కాని గవర్నమెంటువారికి ఇష్టమైన యెడల దానిని 1920 వ సంవత్సరము అక్టోబరు తర్వాత ఎప్పుడైనను తీర్చివేయవచ్చును.

2. కలకత్తా, మదరాసు, బొంబాయి నగరములలోను ఇతర ముఖ్య ప్రదేశములందును మామూలు పద్ధతి ప్రకారము దరఖాస్తులమీద 4½ కోట్లరూపాయల ఋణము ఇదివరకే తీయబడినది. అంతటితో ఆ ఋణము నిలువబడినది. కాని యిదిగాక, కొద్దికొద్ది మొత్తములుగా ఋణమును ఈయ గోరువారు సేవిం గు బ్యాంకి పనిచేయు మిక్కిలి సహాయమునందన్న పోస్టాఫీసు ద్వారా సదరు (ఋణమునకై) పైకము కట్టుటకుగాను వారికి పత్రేకముగా నిలుకలుగ జేయబడినది. వారు సేవిం గు బ్యాంకిలో పైకము కట్టుచుండువా రైనను కాకున్నను ఇట్లు (ఋణమునకై) పైకము కట్టవచ్చును.

పైకముకట్టుట ఎట్లు.

3. పోస్టాఫీసు ద్వారా అక్టోబరు 30 వ తేది లోగా ఎప్పుడైనను దరఖాస్తులు చేయవచ్చును.

4. పూరానందలు గల రూపాయల మొత్తమునకు దరఖాస్తులు చేసికోవచ్చును; కాని ఆ మొత్తము ఒకవంద రూపాయలకు తక్కువగా ఉండగూడదు. మఱియు ఏయొక్క దరఖాస్తు దారుని విషయములోనైనను రూప. 5,000 లకు మించును గూడదు.

మర:—ఒక దరఖాస్తుదారుడు ఇదివరకే నూటికి 8½ వడ్డీ పొందునోట్లు పోస్టాఫీసు ద్వారా పుచ్చుకొని యున్నవాడైనచో ఇప్పుడు అతడు రూప. 5,000 వరకు క్రొత్త ఋణమునకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవచ్చును.

5. దరఖాస్తు పెట్టుకొన గోరేమనిసి ఈక్రింది సమూహాను పూర్తీచేయవలెను ఈ సమూహా సేవిం గు బ్యాంకి పనిచేయు ప్రతిపోస్టాఫీసు వద్దను కూడ దొరుకును. అప్పుడే, అతడు ఎంత మొత్తమునకై దరఖాస్తు పెట్టుకొనునో అది పూర్తిగా చెల్లించవలయును ఈ కార్యము సమిత్తము అతడు సేవిం గు బ్యాంకిలో సామూ నిల్వగలవాడైనయెడల సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కలో తనవేరిట ఉన్న పైకమును వినియోగించ వచ్చును, లేదా తిన్నగా రొక్కరూపము గానే (దరఖాస్తు మొత్తమును) చెల్లించవచ్చును. దరఖాస్తుదారుడు స్వయముగా పోస్టాఫీసుకు వెళ్లవచ్చును. లేదా తన మనిసిని పంపవచ్చును. ఇట్లు చెల్లించిన మొత్తము లన్నింటికి రసీదులు ఇయ్యబడును.

6. దరఖాస్తుదారుడు చెల్లించే ప్రతిరూప 100 కును ఆ మొత్తపు గవర్నమెంటు ప్రామిసరీ నోట్లు అతని కీయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్లు ఎవరివద్ద ఉంచుకోవలసినది.

7. ఆ ప్రామిసరీ నోట్లను దరఖాస్తుదారుడు తనవద్దనే ఉంచుకొన వచ్చును లేదా అంతకంటె మేలని తనకు తోచినయెడల తన తరపున పోస్టాఫీసు అధికారులవద్దనే వానిని ఉంచుకోవచ్చును. దరఖాస్తు సమూహాను పూర్తిచేయునపుడు ఈ రెండు పద్ధతులలో ఏది తనకు ఇష్టమోదానిలో తెలుప

వలయును. ఆనోట్లను తనయొద్దనే అతడు ఉంచుకొనగోరునెడల అవి అతనికి అందజేయుటకు ఎప్పుడు సిద్ధముగానుండునో పోస్టాఫీసువారు అతనికి తెలియజేయుదురు; అతడు స్వయముగావచ్చి హాజరైనయెడల అవి అతనికి అప్పగింపబడును. వానిని పోస్టాఫీసు లోనే ఉంచుకోవలెనని అతడు నిశ్చయించునెడల అతడు స్వయముగా హాజరుకావలసిన దని కోరబడును. కాని అవివచ్చియున్న ననియును అతనితరపున అవి (పోస్టాఫీసులో) ఉంచబడి యున్న ననియును సమాచారమును అతనికి పోస్టాఫీసువారు తెలియజేయుదురు. తర్వాత ఒకప్పుడు అతడు ఆనోట్లను తనవద్దనే యంచుకోవలెనని కోరేయెడల అప్పుడు అవి అతనికి అప్పగింపబడును.

వడ్డీ చెల్లించుట.

8 సంవత్సరమునకు నూటికి 4 చొప్పున వడ్డీ అర్థ సంవత్సరవారిగా అనగా ప్రతి సంవత్సరము మే నెల 31 వ తేదిన నూటికి 2 ను నవంబరు నెల 30 వ తేదిన నూటికి 2 ను చెల్లించబడును. (దరఖాస్తుదారుడు) పైకముచెల్లించిన తేదినండి వచ్చే నవంబరు 30 వ తేదీవరకు గల చిల్లరరోజులకు, అతడు ప్రామిసరీనోట్లను తనయొద్దనే యంచుకొనునెడల అతనికి ఆనోట్లు అప్పగించునపుడు రొక్కముగా చెల్లించబడును; అతడువానిని పోస్టాఫీసు అధికారులవద్ద ఉంచుకొనే యెడల ఈక్రింది పారగ్రాఫులో చెప్పియున్న సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కలో ఆపైకము జమకట్టబడును.

దరఖాస్తు సమూహా.

1915 వ సంవత్సరము జూలై నెల 28 వ తేది గల ఇండియా గెజెటు ఎక్స్ ప్రెస్సింగ్ లో చేసిన ప్రకటనలో ప్రచురము చేసిన నూటికి నాలుగుచొప్పున వడ్డీగల తీర్చివేసే షరతుల ఋణములో రూపాయల మొత్తమునకై యందుమూలమున నేను దరఖాస్తు పెట్టుకొనుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూప._____ను దీనితో నేను డిపాజిటు చేయుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకు సమానమయిన రూప._____ను పోస్టాఫీసు సేవిం గు బ్యాంకి లో నాపేరట జమయై నిల్వఉన్న మొత్తములోనుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

వట్టములేకుండ (అట్ పార్ గా) నేను దరఖాస్తుపెట్టిన మొత్తమునకుగాను దీనితో రూప._____ను నేను డిపాజిటు చేయుచు మిగత మొత్తము అనగా రూప._____నాపేరట సేవిం గు బ్యాంకిలో నిల్వ ఉన్న మొత్తమునుండి సిద్ధపరుప గోరుచున్నాను.

నాపేరటను ఏర్పాటుపబడిన ఋణపు మొత్తము నాతరపున పోస్టు అండు తెలిగ్రాఫుల అకౌంటెంటు జెనరలుగారిచే ఉంచుకోబడి (దానిమీద) వడ్డీ ఆయాకాలములలో నాపోస్టాఫీసు సేవిం గు బ్యాంకి లెక్కకు జమకట్టబడవలెనని కోరుచున్నాను.

నాపేరటను ఏర్పాటుపబడిన ఋణము మొత్తము ఈక్రింది మొత్తముల ప్రామిసరీ నోట్లుగా నాకు అప్పగించ గోరుచున్నాను

పేరు

పైనిలాసము

1915 వ సం॥

తేది.

ఇక్కడ ఉన్న సమూహాన కావలయుననిన చింది ఉపయోగపరచుకోవచ్చును.

వీ. బట్లర్ వర్మ.

చీఫ్ సెక్రటరీ.

అనవసరమైన క్లాజులను కొట్టి వేయవలెను.

అనవసరమైన క్లాజును కొట్టి వేయవలెను.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యత్తరమానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దపుత మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు సమ్యక్ముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరజీవముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమ ములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరితౌఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0
సీమ అద్దము 6 9 0
సామాన్య అద్దము 2 9 0
ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.
ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand Kaira District.

స్త్రీలపాట రామాయణము.

శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణల ప్రణీతము.
వినుటకు మిక్కిలి యింపుగాను, చదువుటకు మిక్కిలి ఆనందకరముగానుండు200 పేజీలుగల గ్రంథము. వెల పుస్తకము 1 కి, తపాలాకులి సహా ఒక రూపాయి. పదిపుస్తకములు ఒకేసారి కొనువారికి ఒక పుస్తకము బహుమానము. పుస్తకములు దొరకెడు స్థలము.
శ్రీమతి పార్వతివర్ధని, అన్నపూర్ణ,
శ్రీరామవిలాసము, రాజమండ్రి.

నోటీసు

ఇందుమాలముగా నెల్లవారికి తెలియజరుచునది యేమనగా:-
అయ్యా!

మానాయనగారగు శేటు పారేపల్లి శ్రీరాములుగారు మేహరణమువల్ల నుమారు ఒకమాసము రికోజులువరకు గొప్ప కాయలాలోపుండి తన జనకపోదరుడగు పారేపల్లి సుబ్బారావుగారి ప్రోత్సలముచేత యేమాత్రము బుద్ధిస్పాధీశములేని తగుణయందు మేజరు ఆవిభక్తమారుడనగునన్ను సంప్రతించుకుండా ఈసంవత్సరము జూలైమాసములో నొక మరణశాసనమును వ్యాపియన్నాడు. ఆ మరణశాసనము శాస్త్రవిరుద్ధము లావకారము చెల్ల నేరదు.

తదుపరి మాతండ్రిగారు పరమపదముచెందిన తరువాత సడరు సుబ్బారావుగారు నాయొక్కయట్టేమిత్తవ్వము కలుగ చేయవలెననే తలంపుతో మాతండ్రి వ్యవహార సంబంధముగ కొన్ని ప్రామిశరీ నోట్సును, కొన్ని తనభాదస్తావేజులును, కొన్ని యిండ్లక్రమదస్తావేజులును, జమాఖర్చు చితాదాఖలా రొక్కయున్న, స్థావరకాతావ పుండలవలస కాపులా కొంత మొత్తమున్న నాకు తెలియవండా నాయుంటికుండి తప్పించి నాడు. సరియగు సమాధానము నియ్యక కాలవారణము చేయుచు ఆశేచిత్తులు కలుగచేయుచున్నాడు. తపిల్లియందు తెలియగలదు. మా వాయన గారు శాశ్వత యవ్వల నిన రుణములను తీర్చుటకును, మాతండ్రిగారికి లోనులవలన రావలసిన బాకీల వరూయచేయుటకును మేజరు ఆవిభక్త మారుడనగు నామహాత్రిమే నిరంకుశముగా హక్కుకలదు. మరియొకటి యింకమాత్రము హక్కులేదు. మిన్ని నాపేరుతో నాఅనుమతిని అని దస్తావుచేసినా, నాపేరులేకుండా తమకు స్వతంత్రముకలదని తనపేరుతో యెట్టి లిఖితములు జరిగించినా మీరు విశ్వసింపకుడను. అట్టిలిఖితములు లావకారము చెల్లవు

తమరుగాని ఇతరులుగాని మా తండ్రిగారికి ఇయ్యవలసిన యేబాధలు అయినా నాకుతప్ప మరియెవరికి ఇచ్చినా మీరు నష్టపడవలసినదేకాని తమకు జవాబుదారి తప్పదు.
బెజవాడ, పారేపల్లిశ్రీరామయ్య.

సంస్కృత కలాసంవర్ధనీ సమాజము.

ద్వితీయవార్షికోత్సవము.
శ్రీ సంస్కృత కలాసంవర్ధనీ సమాజ ద్వితీయవార్షికోత్సవము సెప్టెంబరు నెల 18,19 తేదీ శనివారోత్సవాదివారములలో మహాబూతుకళాశాఖ భవనమున జరుపుకొనెను. 18 తేదీ శనివారమునాడు ముద్రయము, సాంఘికము, భాషాభిమానులైన పౌరవర్గములు వార్షికోత్సవమునకై వచ్చుచున్న వారి నెదుర్కొనుటకై స్వేచ్ఛచేరి, సగౌరవము గావార్ల నందజీని బసకుం జేర్చిరి. రమ్యమి నాట్యరంగదుల మంది సభ నలంకరించిరి. ఆదినము మధ్యాహ్నము రి ఘంటలకు సభ ప్రారంభమయ్యెను. జయజయధ్యావహార్యకముగా, వరధానిరీతుడీ మణి మధ్య శ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యుల వారగ్రాసనాధి పత్యమును స్వీకరించిరి. మొదట దైవప్రార్థన జరిగెను. తర్వాత బ్రహ్మరాజు జానకిరామశర్మగారు, జంధ్యాల వేంకటేశ్వరకవులును స్వాగతపద్యములం జరిపిరి. పిమ్మట బెజవాడమండి వచ్చిన బ్రహ్మేశ్వరి శివస్వామిశాస్త్రిగారు "సంస్కృత భాష దేశభాష కాగలదా?" యను విషయమును గూర్చి సంస్కృతమున యాత్రి యుక్తముగా ను బోధించెను. వ్యాసిన వ్యాసముం జదివి సభ్యుల రంజింపఁ జేసిరి. ఆంతట నగ్రాసనాధిపతిగారు వైచారి వ్యాసమునై దమ యభిప్రాయమును దెలియఁజేసి, వై విషయమును గుఱించియే సభ్యులకు విశేషముగజ్ఞు మృదువురై తెలియమహాపద్యమునై "సంస్కృతభాష దేశభాష కాగలదా?" దను దమ యాశయమును దెలియజుచిరి ఆంతరము సభ ముగింపునకుఁ జేరెడిది.
మరుచటిదినము ఆదివారమునాడుమదమనకిక్కి ఘంటలకు సభజరిగెను. శ్రీ కాశీకృష్ణాచార్యులు గారధ్యక్షులుగా నుండిరి. బ్ర. మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారు వేదప్రామాణ్యమును గూర్చి బాలాదేవను గ్రహించులాసన రెండుఘంటల కాలముపర్యవసించిరి. ఆమీద నగ్రాసనాధిపతిగారు వైచారి యాపద్యమునై దమ యభిప్రాయమును సభ్యులకుఁ దెలియజేసి సభను ముగింపునకుఁ దెచ్చిరి.
మరల మధ్యాహ్నము రెండు ఘంటలకు సభ ప్రారంభింపఁబడెను. శ్రీ యాచార్యుల వారధ్యక్షులుగా నుండిరి. శ్రీ సంవర్ధనీ సంవత్సరపు జర్యము గారధ్యక్షులై తెలియఁ జేసిన పిమ్మట బ్ర. కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు "మతవివ్యావశ్యకతను" గుఱించి యనేక విషయముల నిరూపించుచు 2½ ఘంటలకాలము గంభీరోపన్యాసముం గావించిరి.
ఆ టువై బ్ర. జంధ్యాల వేంకట శివకవులు, చావలి వేంకట రఘునాథక శర్మగారు, బొ. బాకె రామ శర్మగారు, కొంఠూరు వేంకటసుబ్బాశాస్త్రిగారు, కప్పగంతు శ్రీరామ శాస్త్రిగారు శ్రీ సంవర్ధనీ వార్షికోత్సవమునలనఁ దమకుఁ గలిగిన యానందమును తెలియచుచు బద్ధములతోను, స్తోకములతోను ప్రశంసించిరి; ఆంతర మగ్రాసనాధిపతిగారు శ్రీ సంవర్ధనీ చేయుచున్న ప్రయత్నములఁ గొనియాడుచు, నిట్టి సంఘములకు భాషాభియలు లండలుఁ దగిన సాహిత్య మొనర్చువలెనని నొక్క కక్కాజించిరి. జయజయధ్యావహార్యతో సభ ముగిసెను. ఆ దినము రాత్రి 10½ ఘంటలకు పీపిల్లు హాలులో వాణ మహా కవిచే రచింపఁబడిన పార్వతీపరిణయ మను సంస్కృతనాటకము ప్రదర్శింపఁబడెను. మహాశయలారా!
శ్రీ సంస్కృత కలా సంవర్ధనీ వార్షికోత్సవ వృత్తాంత మిందు సంగ్రహముగా వ్రాయఁబడెను. కత్తల మూడవ్యాసములను అచ్చుజేయుచుటకుఁ బ్రయత్నించుచుండుటం బుట్టి యత్యంతలాభ దాయకములగువారి యుపన్యాసములను బ్రతికాముఖునఁ బ్రచురింపవలెనకు నిర్ణయించఁ ప్రార్థింతులు.
మాసమాజమునై నిర్మాణము వహించి వార్షికోత్సవమునకై మారదేశమునండిచ్చిన పండితవర్గములకు భోజనసదుపాయముల నొనర్చిన బ్రహ్మగారామశాస్త్రిగారు, మ. రా. రా. ఉర్ఫ శివయ్యగారు, బచ్చు వీరన్నగారును బ్రశంసనీయులు. మా శివవిషయములందు సలహానొసగి వార్షికోత్సవవిధానమునకై యొక్కన హాద్వదీశ చావలి వేంకట నరసింహముగారికి, శ్రమ యని యెంతక మా యందలి ప్రేమచే సంస్కృతభాషాభిమాన పూరితమాగులై యేతెంచిన, మల్లాది రామకృష్ణ సోమయాజులుగారికి, జేమూరి శివస్వామి శాస్త్రిగారికి, కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారికి, వార్షికోత్సవనభల కధ్యక్షకహించి జయప్రదముగా నిర్వహించిన కాశీకృష్ణాచార్యులగారికి, మా కృతజ్ఞత నీ పత్రికాముఖమున దెలుపుకొనుచున్నాము.

TELEGRAPHIC ADDRESS:—"Cotala" Bombay.
Messrs, E. DAFFERN & Co.,
Post Box No. 127, BOMBAY.

తెలిగ్రాఫ్ అడ్రస్:- "కోటాల" బొంబాయి.

మెస్సర్స్. ఇ. డాఫర్న్ & అండు కంపెనీ
పోస్టుబాక్సు నెం. ౧౨౭, బొంబాయి.
ప్రకటన పత్రిక.

ఇందువలన సకల జనులకు తెలి జేయడము ఏమనగా :-

సీమనుంచి వచ్చు సుమారు పాత దుస్తులకు మేమొక్కరమే కంట్రాక్టుదారులము. చిన్న దుఖాణదారులును ఏధివిధి తిరిగి అమ్మువారును, తామే సీమనుంచి ఈదుస్తులను రప్పించి అమ్ముచున్నారను మాటలచే మోసపోకును. మాధర ఒక్కటే; తగ్గించి ఇచ్చుటలేదు. ఒక్కతూరి ఒక్కటేటకు తగ్గక ఎంతైనను పువగలము. ప్రతిబేలుమీదను మాపేరు గురుతు యుండును. బొంబాయి చెన్నపట్టణములయందు మావద్దకొని విక్రయించువారు చిన్నవ్యాపారులే గాక మాసరకులు సీమలోనుండు మాగిడ్డంగిలోనే వ్యాకింగుచేయబడి ఇక్కడికి వచ్చిన పిమ్మట విక్రయింపబడును.

మాధరలు

Table with 3 columns: Item description (e.g., నెం. మెస్సర్స్ కోటు, రూ. అ. వై.), and 3 columns of prices (e.g., 1 0 13 0, 1 8 0, 0 1 6).

ముందుగా విలువ మొత్తముంతయు లేక మూటిలో ఒకభాగమైనను అర్ధరూతో పువపవలయును. తతిమ్మ మొత్తమును వ్యాల్వూపేయబిల్ పోస్టుద్వారా పనుప వలసినది మొదటి, రెండు నెంబర్లసరకులు మిక్కిలి పాతవి గాని కొనువారలకు మేము వాటిని సిఫార్సు చేయుము.
నూటికి రెండున్నరవంతున కమీషన్ ఇవ్వబడును. మీ ఏ జంట్లు మూలకముగా మాసరకును తెప్పించక మావద్దనుంచి నేరుగా తెప్పించుకొన్న యెడల మీ ఏజంట్లు నెంబరులను మార్చి మిమ్ములకు నష్టపరచి మా కంపెనీకి చెడ్డ చేసు తేకుండును.

శ్రీ నైజాము రాజ్యము విద్యావిషయమున దాంగేత రాష్ట్రమునకు వెనకబడియున్నను, నిప్పుడిప్పుడు మాత్రోద్యమములు ప్రబలి ఘోషాత్మకములగుచున్నవి. ప్రజలు మాతృభాషాభివృద్ధి కై వలయు ప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. మాభిమాన గానీ రాష్ట్రమునకు జేరిన యాంధ్రమండలమందు విద్యా ప్రచారణము క్రమాభివృద్ధిండుచున్నదని వ్రాయటకెంతయు సంతోషించుచున్నాము. గ్రంథభాండా గారములు స్థాపించి బడి నది. పత్రికాపతన మెక్కువయ్యెడిది. నెలకొల్పబడిన గ్రంథ భాండా గారములలో బ్రత్యేకముగా సంస్కృత భాషాభివృద్ధి కై ప్రయత్నించు చున్న సమాజము శ్రీ సంస్కృత కలాసం వర్ధన యొక్కటి మాత్రము కలదు మహారాష్ట్ర మండలమునకు జేరిన ఘోరంగా వారు పురమున నింకొక సంఘము కలదని వినుచున్నాము. ఇది యున్నయు శుభ మాచకములయినను నింకను బట్టి సంఘమును వృద్ధి నొందవలసి యున్నది. భాషాభిమానము చేయవలసి కావ్యము లనేకములుగలవు. వాని నన్నిటిని గ్రహించి యుచిరితః బ్రయత్నించినచో దేశమునకు మహాపరాకాశము గావించినవారగుదురు.

నాగం కృష్ణారావు శర్మ, నార్యదర్శి.

గ్రామోద్యోగుల కొకమనవి

విలేజీ ఆఫీసర్ల వారసత్వపు హక్కుల విషయము ప్రభుత్వమువారు సదత హక్కులను తీసివేయ ఆలోచనలు గల్గుచున్నట్టి ఆంధ్రదేశపుత్రికయొక్క సెప్టెంబరు 20, 21 తేదీలను జులవడిన సంచికలలో శ్రీ ఆయ్యగారి తిరుపతిరాజా గారు ఎంతయు వ్రాసినందులకు విలేజీ ఆఫీసర్ల వేతనాభివృద్ధి విషయములలో ఇతర ఇక్కట్లను విషయముయొక్క వ్యత్యాసముల కొన్ని శ్రద్ధవహించి పాటుపడుచున్నందులకు వారికి మనమందఁము కృతజ్ఞతా పూర్వక వందనము లర్పించవలసివే. ఇప్పుడు మనకు వారసత్వముండి తీవల యనా? దీనిని లాభమే? గౌరవమున కదా! అనునవి మనము చర్చించవలసి యున్నది మనము చేయునదే వానిన వృత్తి. మనము చేయునది చాలక యిది తరతరములవారు యెట్టి దీనావస్థకు నుండవలసిందనియో వా మనము కోరవలసివే? ఇదివరకు ఈ విషయము కలననే సరియైన వారలు లభించకుండుట. ఎట్టివాడయినను వశములో నియ్యవలసివే. ఇందు కలన ఇందులోకి తరుచుగా విద్యావిహీనులు రా తటస్థించుచున్నది. అందున గౌరవముకూడ పూజ్యమగుచున్నది. ఏమాత్రము రాజీయ విద్యనభ్యసించినవారయినను దీని నేరగించెదరు ఇంక దీనికెప్పువారెవర? ప్రయత్ని గ్రామోద్యోగులు. ఈ విషయము చున్నందున కొందరు సోము తామడిరి. చేయుచుండి. ఇది తేజస్వ ప్రతివారు దీనిని సంపాదించవలయు నని కోరికతో నయిన చదువుకొందరు. కాన యిప్పటికి వారసత్వమునకు అనగరమున్నట్లు కనపడదు. ఈ సేవకావృత్తి కా వారసత్వమే? పూర్వము గ్రామోద్యోగులనిన ప్రజలకు ప్రభుత్వోద్యోగులకు ఎంతగౌరవమో, అందరెరిగినదే కాన వ్రాయన సవరము కాననే మనవాడు తరతరములవారికి నుండవలయునని కోరి. ఇప్పటికికేకలనికులనుబట్టి చూడ ఇప్పుడే ఉద్యోగము గ్రామసౌకరిగా పంజమించిది. ప్రజాగౌరవమున్ను. రాజ్యాంగతంత్రమున కాదిమూలముగ గ్రామోద్యోగుల ప్రభుత్వోద్యోగులు గౌరవించెద రందమా అదియు పెద్ద యెన్న. ఇక లాభమందమా! శూన్యము. జీతమా స్వల్పము అది నియనా యింటికినిచ్చనా? ఎంత బలైయున్నుచున్నను ఎంతల వెన్న ఇచ్చుచున్నను సమాన్యముచేయ ఆఫీసర్లను స్వల్ప కేరమును పొందు మనమేకదా భరించవలసివే. పెద్దఆఫీ యుద్యమచేయనప్పుడు సమీకృత ఆయుధ్యులలో పదియవవంతే (దా బిల్లుచేయుచుట. అథవా అదియిచ్చినను యేబట్లయో మేగంటపాపనికో లేక యేగుర్రపువానికో సమర్పించవలసియే గున్నది కదా! లేకన్న అధికారి యాగ్రహమును పాత్రుల యయ్యెదనా? ఇంక సంపాదన సేవలు ఉలవలు బస్తాతెన్ని కేలిదెప్పాలెన్ని యింక వ్రాయవలయుననిన నెన్నియోగలవు. ఇకన్న యు మన గ్రామోద్యోగులందరికి తెలియనివి కావు. వారికిని తెలిసినవియే. ఇంక మనమో శాసనానుసరణము లేకున్న మించిన శిక్షల పాలు కావలసివే. ఇట్లుండ దీనినిజూచి, గౌరవమేమయినద్రా! అని ఆలోచించి, ప్రజలలోనే తమసంకలి లోక విదితమే. ప్రజలు వారి సేవలము గాని వారివై అధికారము చెల్లించువారను కామరి తెలిసికొన్నప్పు డెట్టి గౌరవముందున! దొరితకువారి ఉద్యోగులయిన గౌరవించెదరేమోఅంటే

పిలుపా గ్రామములకేలే ఆఫీసుకు జల్లికే గుమాస్తాల బల్ల వద్ద కాగితాలు మోయువలసివే మోయుటన్న సేమందరో చెప్పకగరలేదు. అదిగాక ప్రతి సామాన్య నోటీసులలో కూడ నవునీ దస్సుతు సర్వైకొవ్డ బర్దరపు చేయబడుదురు అనునదే కాననగును. ఇట్టిదిగా గౌరవము. బుట్రితు అబక్ర ఆఫీసరు గుర్రపువాని దయకూడ పాత్రులము కావలసి వచ్చెగనా. ఇది యెవరితప్పు కానగాదయ్యె. ఇట్టి దానికి కేవలవారసత్వమేల మన మనభవించుచున్నదిచాలదా? ఇవికాలోచించిన ఎంతమిగులునో జగద్విదితము. ఆయమా మున్ను, వ్యయమా మెచ్చు. మానీయమా పోవును. ఇకేలే? దే నాలోచించినను అవసరమున్నట్లు తోచదు. అట్లుండి యు పయోజనకారి కాదు. ఇప్పుడు ఈమార్పు నాలోచించుటచూడ గాగ్రుపరిపాలనలో నేదోమాన్యచేయ గురుకట్టెట్టు స్ఫుంధక మానదు. అప్పుడయినను గౌరవా స్పదముకు నద్యోగములుగా వేతనము లభివృద్ధి చేయుదరేమో యని అత అంకరించుచుండె.ఇదివరకు గాగ్రమాన్యగుల ఆఫీ సర్లు సప్తయల సవయోగించు పరికరములగా నవయోగించుచుండిరేగాని యింకజరుగు మాన్యలోయిను. దయాయులగు దొరకనవారు ఉదారబుద్ధితో నాలోచించెదరు గాత మని కోరుచుంటి. ఆహక్కుంచినను, తీసివేసినను మనకంతి లాభముగానికష్టముగాని లేకున్ను,డి.పి.డబ్ల్యూ.ఆఫీసర్లతూల జేయుటదించిట్లు, ఈపున్యోగముల రివిన్యూఆఫీసర్లు అట్లమ్మ జూతురు. దొరితమువారు వారికి సదుపాయము మాత్రము కల్పించినవారగుదురు. కాననో సోదరోద్యోగులారా! మన మందరూ మనకనుకచోటుల కూడి సభలు చేసి కష్ట నష్టములను చర్చించి యీవారసత్వము మన కవసరమా? అను నది తీర్మానించి దొరితమువారికి తరణముమించకుండ విన్నవించలేదనకోనచుంటి. ఇందువిషయము పత్రికాధిపతులు తమ పత్రికల పుధాన వ్యాసంబుల ఈ సవరణ విషయము చర్చించి ప్రజాభిప్రాయముల వెల్లడింపను పుధుత్వముకు నివేంపను ప్రార్థించుచుంటి శాసనవిరూపణసభలు మాయం దనగ్రహించి సానధానులయి చర్చించి తీర్మానించ ప్రార్థితులు తరణము మించవలకుడు ఆగ్రహించక దుదయనింపుడు ఇట్లు విన్నవించు మీ సోదరోద్యోగి

గ్రామోద్యోగి

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు

245వ

1914 వ సంవత్సరపు 3 వ ఆర్టు అగు మదరాసు సిటీ మ్యూనిసిపలు ఆర్టు 240 వ సెక్షను ప్రకారము రాయపేట హైరోడ్డుకును సాను ధోము హైరోడ్డునకును నడుమ నున్న కచేరోడ్డున 4-10-15 వ తేదీ సోమవారము మొదలు తిరిగి ఉత్తరువు వరకును ఏబండ్లునుగూడ నడువగూడదు, మంచినీళ్లగొట్టములను వేయుపనినిమిత్తము ప్రస్తుత మిరోడ్డు మూయబడినవి.

మ్యూనిసిపలు ఆఫీసు. జె. సి. మొలోనీ, సై.వ.అవర్నడిపార్టుమెంటు, మదరాసు 30-9-1915 ప్రసిడెంటు.

విశాఖపట్టణము వార్తలు. (స్వీయ విలేఖనునవద్దనుండి.)

నియోగిసంఘము. విశాఖపట్టణము సెప్టెంబరు 29:— విశాఖపట్టణమందు ఈసంఘమువారు 7 గురు బాలురకు జీతములను, భోజనముల నిచ్చి చదువు గరపించుచున్నారు. సంస్కృత సాత్రశాల. గోదావరి జిల్లాలో చేరిన మారడివాళయంగు యాజ్ఞా వ్యక్తిశాఖవారికి నోకసంస్కృతసాత్రశాల నుంచిరి. బాగుగ జరుగుచున్నదని శ్రీ శివాంధభారతి స్వామివారు వ్రాయుచున్నారు. నీటివాగు. అనకాపల్లి సాంగమునందు శారదానది కాల్వలను బట్టి చుట్టుపట్ల గ్రామములకు నీరుపారువల కాబడు చున్నది. అందువలన వ్యవసాయదార్లు పంటలు పుష్కలముగా పండించుకొనుచున్నారు. ఈపంటతీర్చును ఏటికట్టునికేవలముగ వచ్చినవరదలచే కొట్టివేయబడినది. ఈ ప్రదేశము శ్రీవిజయనగరసంస్థానాధిపతులది. వారు రు1500ల వ్యయంపై సదుపక్ష్టిన కట్టించిరి. తిరుగ ఈమధ్యకు జుంకినవర్షములకు గండి వేసి నీరు కాల్వయాలముగా ప్రవహించునై గా పోవుచున్నది. పాపము సంస్థానమువారు ధనము వ్యయంపైను మధ్యముద్యోగియును సరియగుతనిభీతకను, తగినకంట్రాక్టుకాకను ఈయసందర్భము కలిగెననుటకు సందియముండదు. (ఏయమ్మయోగూనుండిన మా అమ్మ మాయంటికి వచ్చిన చాలాని యెవరు ఎట్లుండిన తమకు రావలసినది తమకు కీక్కిచాలాని) రైతులు మొరలికుచున్నారు. ఈసంవత్సరము ఆకులన్ని నీరులేకయెంచుచున్నవి. ఓఅధికారలారా! మీరు ఇందున గూర్చి తగినయేర్పాటు చేసి గాని రయితులు పాడైపోవురుని తలచెదము

మదరాసు కార్పొరేషను నోటీసు

సై.వ.అవర్నడిపార్టుమెంటు. పోలయినము గోడగొట్టములు. కి అడుగుల డయామెటరుగల పోత ఇనుము గోడగొట్టములుగను మెటలు మూతులను వానిని గోడల తమర్పుటకు కావలసిన దిమ్మలు స్థంబములు హెడసాటక్కు మున్నగువారు సహా 15 గొట్టములు కావలెను. వీనినందించుటకు తగినవారు టెండరులనిచ్చిన కార్పొరేషను వారు పట్టెదరు. 1915 వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల 16 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలలోగా టెండరులను కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారికి పంపవలెను. టెండరు ఫారములును స్థానులును మదరాసు కార్పొరేషను రివిన్యూ ఆఫీసరు గారియొద్ద దొరకును. ఒక సెట్టకు రు కలు ఇయ్యవలెను. ఆసొమ్మ తిరిగి ఇయ్యబడదు. టెండ రియ్యగోరు వారు రివిన్యూ ఆఫీసరుగారి యొద్ద రు 100 లు ధరావతు పెట్టి రసీదుపుచ్చుకొని రసీదును టెండరుతో జత పర్చిపంపవలెను. టెండరులనంగీకరించుట మానుట కార్పొరేషనువారి యిష్టము. తక్కువ టెండరుల నంగీకరించుటకు వారు పూచీపడరు. నేపియరపార్టు, మదరాసు జె. డబ్ల్యూ.మెడలే, 28-9-15 సై.వ.అ. ఇంజనీయరు

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHA (REGD) అందరి మనస్సును రమింపజేయు ఆటో దిల్ బహారు

మన మృదుగాను కొంతకాల ముందునట్టి అపూర్వవాసనమును కలదు. ఆలోచనలో సాంధ్య మొదలగువాటియొక్క సంబంధము వాత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాను వైనాను 2-3 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందననము మధ్యలోనుండు యెంత గుఱుమయిన సహజ ఆభరించ వచ్చునో. అంతతృప్తభరింతురు. ఇతర వాసనలు యేవేయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసివంపుడు.

వె. 1/2 (దాము 1-కి రు. 0.8-0	వి.పి. చార్జి రు. 0.4-0. (ప్రత్యేకము)
,, 1 (దాము 1-కి ,, 0.12-0	
,, 1/2 అవున్న 1-కి ,, 2.0-0	

ఒట్టోదిల్బహారు నుగంధకాగ్ధ ఒకటికి వెల 0—1—0.

వీటినితీయుగప్పుడు ఒట్టోదిల్ బహారు పేరును పరిశీలించి తీరుగలెను. ఈమధ్య క)వ్యయ (ప్రతి మహానందు గొప్ప గొప్ప కేరుగల దుకాణములలో దొరకును అట్లు దొరకయెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ల కెమికల్ కంపె, నెం 152 జూమామసీ, బొంబాయి మద్రాసు ఏజెంట్:—వేమారా పురబోత్తమ్ మూర్తి, నెం 29, వైసబజార్ సోడ్, భూలంకడినూరు, చున్నాగు

ధర్మశాస్త్ర సమస్యలు.

ఎవోసా మహాసంగ్రామము. రుజువు లేకుండానే న్యాయాధికారి దీనిని గమనించ వచ్చునా?

ఈ మహాసంగ్రామమునకుటి కర్వవిధిమైన సంగతిని రుజువులేకుండానే గమనించబాలకుండు సామాన్య జనులకు వింతగా తోచవచ్చును. అట్టి రుజువు న్యాయార్థిలో జరిగిన ఒక కేసులో అడుగబడెను. భారతమీద లేబడిన ఒక దావాలో ప్రతివాది ఆంగ్లజర్మన్ యుద్ధమునకు భారత ప్రకారము సడదుగానుటకు సాధ్యము లేకపోయెనని ఆంగ్లవైపు చెప్పెను. వాది యుద్ధమున్నదనటకు రుజువు అడుగగా జడ్జి అట్టి రుజువులేకనే యా యుద్ధమున్నదని ఒప్పుకొనుట కంగీకరించలేన! అందుచేత ప్రతివాది ఐరోపాలో యుద్ధమున్నదని యునైటెడ్ స్టేట్స్ గవర్నమెంటుకు తెలియజేయబట్టువాడిగిట్టినట్లు దిశాన్తమెంటు వారివల్ల దృఢపరచబడిన కొన్ని దస్తావేజులను చాచుచేసి రుజువుపరచవలసినదని చెప్పెను!

అయిన వ్యతిరేకపక్షానికి పూర్వనిదర్శనములు లేకపోయెను. ౧౧ ఏ. ఏ. ౨౦౩ లో ఐరోపాకాబడిన ౧౦౦౦ వ సంవత్సరపు నొక కేసులో అట్టి యాదేశిక సమక్ష, (ప్రెవిజిట్ మునకును జరుగుచున్న యుద్ధమునకు రుజువు కోరబడెను. అమెరికాలో దాని. ఏ. (ఆనగా ఎదురు ఆం గ్రహించలేను) నట్టిన అను కేసులో, ౧౯౦౧ వ సంవత్సరమున బోయరు యుద్ధము జరిగెనను సంగతి రుజువులేకనే జడ్జి చే గమనించబడెను. రా. ఏ. డివిరెంజర్ (3 ఎమ్ అండు ఎస్. ౬౨) అను అమెరికా శీతపురిపులో స్వదేశీకరణములకు జరుగుయద్ధమునకు సర జేతములను ధ్య జరు గు యుద్ధము నకు ను భేదము నూచించబడినది. స్వదేశీకరణములకు జరుగుయద్ధమును రుజువులేకుండానే జడ్జి గమనించవచ్చునను కారణము పోర్టులు స్వదేశీకరణపు చర్యలను గమనించవలసినదను మూలన్యాయమే. ఈమూలన్యాయమును బట్టియే పర జేతముల మధ్య జరుగుచున్న యుద్ధమును రుజువులేకుండానే జడ్జిలు ఎందుకు గ్రహించకూడదో తెలియజాలవచ్చును. ఎలనన, అట్టి యుద్ధము ఉండుటకలగ స్వదేశీకరణమునాచే ప్రచురింపబడిన తాటస్థ్యము సేవగు మొదలగు ప్రకటనలు స్వదేశీకరణపు చర్యలేగానో జేటుగావు. మరియు నది యుద్ధమునకు నుటకు తీర్మానసాక్ష్యములు అయి యున్నవి. ఇది గాక ఈ యుద్ధము జగత్పొసిద్ధమై స్వనిధిరమై యుండుట రుజువులేకుండానే గ్రహించుటకు చాలదా? చాల కన్న లా(Law)కును స్వభావశీర్ష బుద్ధికిని వ్యత్యాస ముండవలెను.

సదాశివ అయ్యరు న్యా నేపీయర్ న్యా.

కె. జే. ఆ. నెం. 258/14 100 రూపాయలకు తక్కువ కేసుల ప్రిగ్రాఫ్టి అమ్మరిజిషన్ లేకుండానే క్రమ దస్తావేజులను (ప్రాసీయిన్స్ కోస్టు యిషిక్ స్వాధీనపరిచి యుండునపు, క్రమదస్తావేజు రిజిస్టరు కాకుండునను, అమ్మరిజిషన్ భారతదేశము అట్టి భారత నమసించి స్వాధీనము పొందబడెననియు రుజువు పరచుటకు సాధ్యముగా ఉపయోగించవచ్చును.

గమనించవలసిన తీర్పులు.

బిల్లుఫీల్డు. న్యా. సిదాశివచార్య. న్యా. శేకువల్. న్యా.

౧. కె. జే. ఆ. నెం 3౯-౧౯౧౩. (ఫుల్ బెంచు) ఈ అపీలుకు సంబంధించిన దావాలో వాదనలను విరూపా నరసింహపురపు ఇనాముదాల్లు, వంశధార నదినుండిపుట్టిన మోరాగియను కాలువలోని నీటిని రెండవమైకుండించుటకును, మొరక భూమిని పల్లముగాచేయుటకును ఉపయోగించిరి. వంశధార నది ఉర్దూకు జమిందారునుండ ప్రహారయియ్యెను. మొరాగియు పుట్టుటలో ఉర్దూజమిందారులోని వంశధార భాగము లోనే యున్నది. ౧౮౯౪ నుండి గవర్నమెంటు వారు ౧౮౯౫-౯౬ సంవత్సరపు ౨-వ ఆక్ట ప్రకారము నిర్ణయము విధించినారు. నిర్ణయము విధించుట లాకు వియద్ధముని డిక్లరేషనుకును, అందుమూలమున గవర్నమెంటు వారిచే రాబట్టుకోబడిన పన్ను వాణిగు ఇప్పించుటకును, ముందుపన్ను సమాలించేయకుండ ఉండునట్లు ఇంజక్షన్ కును ఈ దావా సెక్రటరీ ఆఫ్ స్టేట్ మీద జేయబడెను.

డిస్మిస్స జడ్జిగాను మొరాగియుకాలకు గవర్నమెంటు కాలకు కాదనియు, గవర్నమెంటువారికి నిర్ణయము సమాలించేయటకు హక్కులేదనియు తీర్పుఇచ్చిరి. అపీలులో హైకోర్టు లో జడ్జిన్ కంకర్ నాయర్ గారు గవర్నమెంటుకు పన్నుసమాలించేయటకు హక్కులేదనియు, జస్టిస్. మిల్లర్ దొంగారు అట్టి హక్కులేదనియు భిన్నాభిప్రాయాలైనందున ఫుల్ బెంచుకి విచారణకు పంపినారు.

ఫుల్ బెంచులో జస్టిస్ ఓల్డ్ ఫీల్డుగారు, జస్టిస్ శేకువల్ గారు, వంశధారలోని నిర్ణయమును మెంటు వారిదనియు, అందు చేతవాడులవారి అనుమతిలేకుండా ఉపయోగించిన నిర్ణయమును ఇచ్చుకో వలసినదియు తీర్పుచెప్పిరి. జస్టిస్ సదాశివ అయ్యర్ గారు భిన్నాభిప్రాయాలైరి.

బిల్లుఫీల్డు న్యా.

1905 సంపు మదరాసు ఆక్టు నెం 8 ప్రకారము ప్రవహించు నీళ్లనీయు, ఇతరులకు చేరిననని సాక్ష్యము లేనప్పుడు గవర్నమెంటుకు చేరినది. గవర్నమెంటుకు హక్కులేదని రుజువు పరచుభారము అట్లుచెప్పవలసి మిడకలదు.

అట్టి భారము నిరాకరింప స్వామ్యమును స్థిరపరచినచోగాని తొలగదు. నది గట్టునుండు భూస్వామిత్వమునకు సంబంధించిన లైసెన్సుకు హక్కుల స్థిరపరచిన హక్కుయైన ఈ భారము తొలగదు. అట్టి రుజువు లేనందున ఈ నదిలోని నీళ్లు గవర్నమెంటుకు చేరినట్లే ఎన్నిక గవర్నమెంటు నిర్ణయమునది లేకనే యుపయోగించి నందుకు వారిని తప్ప చెల్లించవలసినది.

సదాశివ అయ్యర్. జ.

ఒక మహమ్మదీ భూమిమీద ప్రవహించు నీరు ఆ భూమిమీద ఉన్నంతకాలము ఆ మహమ్మదీ సామ్రాజ్యమునది. 1905 వ సంపు మదరాసు ఆక్టు నెం 8 గవర్నమెంటువారికి ఈ విషయములో నితర సామాన్య ప్రజలకు గల హక్కులకు ఎక్కువ హక్కు ఇచ్చలేదు. ఇటువంటి వంశధార నదియొక్క అనుగుణమునకు స్వము సగము భాగము ఉర్దూజమిందారునకు చేరినది. ఎట్లచే ఆ భాగమునకు నీళ్లు ఆ జమిందారుచే కాని గవర్నమెంటు వారికాని. అని నది భాగమునుండి మోరాగియు కాలువ పుట్టియుండుటచే గవర్నమెంటు గవర్నమెంటు వారికి కాని గవర్నమెంటు వారికిని ఆ నీటివిషయములో పన్ను సమాలించేయటకు హక్కులేదు.

అయిలింగ్ న్యా. టైయూబ్లీ న్యా.

కె. ఆ. 1010-1913. ఇంచలో 1, 2 ప్రతివాదకలసి ఏర్పరచుకొనిన భాగస్వామ్యమునకు చేడికొన్న తరువాత, ఆ కంపెనీకి లాకు. కల్లు రావలసిన వాణీల సమాలించేయటకును, లాకులకు ఇచ్చవలసిన వాణీల ఇచ్చుటకును ప్రతివాది జవాబుదారీయై యుండునట్లు ఒకపక్షిక ఏర్పరచబడెను. ౧ వ ప్రతివాది కాలదోషము పట్టుచుండిన కంపెనీ ఇచ్చవలసిన వాణీలకు కొన్నిటికి ఒప్పుదల (వాసిఇచ్చెను. అట్టి అప్పును సమాలించేయటకు వాది 1, 2 ప్రతివాదులమీద దావాతేగా, 2వ ప్రతివాది, ఒప్పుదల తన్ను వాధించలేదనియు అప్పుడు కాలదోషము పట్టినదనియు వాదించెను. హైకోర్టువారు అట్టి ఒప్పుదల రెండవ ప్రతివాదిని బద్ధపరచునని తీర్మానించుచేసిరి. భాగస్వామ్యము అంతమైన తరువాత ఒక భాగస్వామి చేసిన ఒప్పుదల ఇతరులకు బద్ధపరచవలెనన్న అట్లు ఒప్పుదల చేయుటకు ఆ భాగస్వామికి ఇతరులచే నిష్కర్షగా అధికారము ఇయ్యబడినట్లు సాక్ష్యము ఉండవలెను. ఏజులుకు అప్పులు తీర్చుటకు అధికారమిచ్చబడినపుడు వారికంటె తక్కువ అయిన ఒప్పుదలచేయి అధికారమున్నట్లు ఎన్నబడును.

అయిలింగ్. న్యా.

కె. జే. ఆ. నెం 188/15 (కె. జే. ఆ. నెం 147/15) ఇంచలోని ఫిలిప్సర్ గవర్నమెంటు ఆరు ఒకమిడిని తిట్టి నందుకు గ్రామమునపు 1816 వ సంపు 11 వ రెన్యూలేషన్ 10 వ సెక్షన్ క్రింద బండకోయ్య శిక్ష విధించి అనుభవించుటకు అతనిని గ్రామపాక్షన్ స్వాధీనముచేసెను. అయితే అతడు ఆ స్వాధీనమునుండి తప్పించుకొనిపోయెను. అట్టి స్వాధీనము నుండి తప్పించుకొని పోయినందున ఇండియన్ పీల్డ్ కోడు 224 వ సెక్షన్ క్రింద చార్జీ చేసే రెజిస్ట్రార్ తాలూకు రెండవక్లాస్ మేజిస్ట్రేటుగాను 2 నెలలు కఠింఘాయ శిక్ష విధించిరి. అపీలులో రెవెన్యూ డివిజిన్ మేజిస్ట్రేటుగారు, ముద్రాయు పరచుగా కాక గౌడ్లబాతి రై తుంటుచేతను బండకోయ్యశిక్ష మూఢంతున తలచుచున్నందున కఠింఘాయకు పరులగా 50 రూపాయల జరిమానావేసిరి హైకోర్టులో ఆ అపీలు జర్జిమెంటుమీద రివిజన్ వెల్లబడెను.

మొరాగి. జి. యస్. సగింపొచావ్యలుగారు బి. ఏ. వి. ఎల్. హైకోర్టులో ముద్రాయు పరచుగా పీల్డ్ కోడు 224 వ సెక్షన్ లో ఉపయోగించబడిన "నేరము" అనడమునకు అర్థము అదేకోడు 40 సెక్షన్ లో నున్నదనియు, అయ్యర్ములో "రిట్టుట" నేరము కాదనియు, మొదట వాదించిరి జడ్జిగారు ఈవాదన ఒప్పుకొనలేదు. అంత జేయుగాను ముద్రాయని గ్రామపాక్షన్ స్వాధీనముచేయుట ఇండియన్ పీల్డ్ కోడు 224 వ సెక్షన్ క్రింద కారణము "లాఫర్ కిస్టడి" అనగా "లా సనుసరించిన స్వాధీనము" కాదు. కనుక ఆ సెక్షన్ క్రింద విధింపబడిన శిక్ష చెల్లలేదని వాదించిరి. ఎలనన:— "రెన్యూలేషన్ క్రింద బండకోయ్యశిక్ష విధించవలెనన్న రెండుఅంశము

లుండవలెను:— (1) ముద్రాయ పీల్డ్ బాతివాడు గాకుండ వలెను. ౨. అట్టి దండన మూఢంతుగా నెంచవంతటి పీల్డ్ పరచుట నుండవలెను. ఈ వాదనకు ఆధారము పీల్డ్ వాల్యూలు ౧ వేజీలు ౯౨౬, ౬౨౭ పీల్డ్ బాతులు ౬ మ. ౨౪౭ ప్రకారము ఎటివంటినగా ఆంగ్లేయ సామ్రాజ్యమునకు పూర్వము నీచవృత్తులలోనున్న జాతులు. పీల్డ్ బాది ఎ. పి. డి. ఆ. ఉటకు ౨౪౭ మ. ౨౭౧ మాడలసినది. ఇటు గౌడ్ల బాతివాడు ముద్రాయ. అతిగబాతి పీల్డ్ బాతివాడు. పీల్డ్ ౧ వ వాల్యూలు వేజీలు ౯౨౬, ౯౨౭ లో కాపువాడు, కంపెనీ వాడు పీల్డ్ బాతివాడు కారని తీర్పున్నది ౭ మ. ౮౮. 3౦౫ లో కల్లబాతి పీల్డ్ బాతివాడు యున్నది ౧౯౧౧ వ సం. సెన్సస్కు ఐపోర్టులో గౌడ్లబాతివాడు కో. టి. లులో లెక్కించబడిన వైపులయు చెట్టివారి నకు చేరినా రియన్ చెప్పబడినది మరియు నుండిబిజ్ జేబిస్ట్రేటు జడ్జిమెంటు ప్రకారము ముద్రాయ ఈ శిక్షను మూఢంతుగా నెంచుచు స్వాదు పీల్డ్ ౧ వ వాల్యూలు ౯౨౬ లో రైతు. పి. సి. ఈ శిక్ష తగదని తీర్పులను. కాని ముద్రాయకి విధించిన దశి దను చెల్లలేదని వాదించిరి

ఈ వాదనను ఒప్పుకొని అయిలింగ్ జడ్జిగారు శిక్షను, గెం రూపాయల దండనను ప్రాసీజర్ నై వాదనల నూచి మ అంశములనుబట్టి తిరగ అపీలు విచారించి లా ప్రకారము తీర్పు ఇయ్యవలసినదని క్రిందికోర్టుకు రియండు చేసినాడు.

ఆంగ్లేయ తీర్పు.

మోబిన్. ఎ. హాజర్. (1915) 2 చా 178 ఈ కేసులో తి. డి. చా. జి. స. తు. స. తి. డి. ఆ. నీయును ముక్కు కలదా అను నాయింటు చర్చ చేయబడి తీర్మానింపబడినది. ౫-డి. చా. జి. కొనుగడను అట్టిహక్కు లేదను వాదనను ఆధారము ఈవిధమున తుక్కు యుక్తికిరండాయను టును దండన ఏర్పాటుచేయుట లాయొక్క కర్తవ్యము. అట్టి దండనను విధించుట మాత్రమే కోర్టులయొక్క కర్తవ్యము అట్టిదండన పిత్తపూతకునకి లాపిర్పాటుచేయలేదు. కానకోర్టులు విధింప నేరపు. ఇట్లు తీర్పు చెప్పబడెను.

ఇటీవలి మదరాసు హైకోర్టు తీర్పులు.

నీళ్లజస్టిస్, మ. యు. శేషగిరి అయ్యరు:

౧. ఆ. ౯౮-౧౩ కృష్ణలలో సహితము, ఆ సందర్భ, వారసకొడుకులనుధ్య కరణగా ౧/౫, ౪/౫ అంశములుగా విభజింపబడవలెను.

సదాశివ అయ్యరు న్యా నేపీయర్ న్యా

౨. కె. జే. ఆ. నెం ౧౬-౧౩ అపీలు మొరారా-ద ముతో సివిల్ రూపు అఫ్ ప్రాక్టీస్ ౪౯౧ కనుక, వకారము అచ్చు జడ్జిమెంటుకానీ దాఖలుచేయవలెనని లేదు. అట్లు చేయక క్లర్క్ కలలు, దాఖలు చేసిన దోషములేదు.

సదాశివ అయ్యరు న్యా, నేపీయర్ న్యా

సి. జి. పి. 871/18 రివిజన్ ఎ. జి. పి. ల్స్ ఆక్టు క్రింద ఏర్పాటుచేయబడిన వేసన్లపు కమిషన్ ఖాళీపడిన సమయమున క్రొత్త మిడిని ఏర్పాటు చేయుటకాను తీసుకోబడిన ప్రాసీడింగ్స్ కిస్టియన్ జడ్జి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనలేనను నిర్బంధములేదు అట్టి ఏర్పాటుచేయుటకుగానె వెల్లిన పిటిషన్ వై. జి. పి. ప్రాసీడింగ్స్ సివిల్ రూపు అఫ్ ప్రాక్టీస్ 4౯౧ కనుక బద్ధయించదు. జిల్లాజడ్జి చేసిన ఏర్పాటు లో హైకోర్టువారు రివిజన్లో జోక్యము పుచ్చుకొను.

చీఫ్ న్యా. శేషగిరి అయ్యర్ న్యా.

ఆ. నె. 198-13. మిల్టావారుకు గె. మిల్టావారు ఇకాముదానకుండి రాబట్టుకొన సేవకును, గవర్నమెంటు వారికి చెల్లించవలసిన జోడివాకి విషయమై మొగటి చార్జీ లేదు. అటువంటి జోడి రెంటుగా రిజెన్యూ కాదు.

సదాశివ అయ్యర్ న్యా, నేపీయర్ న్యా.

కె. మి. ఆ. నెం. 218-13 కివిల్ ప్రాసీజర్ కోసు 148-౯ సెక్షన్ కోర్టు డిక్రీ క్రింద తరణా మొత్తము ఇచ్చుటకు గాను ఏర్పరచిన కాలమున హెచ్చించుట ఆవ్యయించదు. అట్లు హెచ్చించుటకుంటి అడ్డుమీద అపీలు లేదు. క్రిలి మి. రి. డి. కి అపీలుకోర్టు వ్యానుచేసే ముమ్మడికిన కాలము హెచ్చించుటకు మొదటికోర్టుకు మాత్రమే అధికారము కలదు.

సదాశివ అయ్యర్. న్యా, నేపీయర్ న్యా.

కె. మి. ఆ. నెం. 402-14 హైకోర్టు యిల్లరీపు లో కూడ డిక్లరేషనుకుగానె తెచ్చిన దావాలో కోర్టుపీఠును ను, హారిస్ డిక్లరేషనుకు ఒకటే దావా పంపు ఉండవలెను.

కె. ప్రా. కో. అడ్డరు 7 రూపు 10 క్రింది ఫయింటు రిటన్ చేస్తూ ఇచ్చిన ఆర్డరుమీద, ఆఫ్ఫయింటు ఇతర కోర్టులో దాఖల్ చేసిన పిమ్మటకూడ, అపీలు కలదు.

International Day of the Girl Child

శనివారము

నని యీవిధముగా నియ్యబడిన జాబితాను బట్టి యాయుర్వేద సమావేశాహ్వానసంఘమువారిచేత వివిధావస్థులలోనున్న మొదటి నాదియు తెలియ వచ్చుచున్నది. అన్ని విధములగు ప్రదర్శిత వస్తువులకును బాగాయి, మోడి, కాంశ్యపతకములయొక్క యోగ్యతా పత్రములను పెట్టియున్నారు. ఈ రీతిగా నొకవంక బహుమానోపన్యాసములును రెండవవైపు ప్రదర్శనమును సహాయములుగా చేయుచుండు నాయుర్వేద సమావేశమునకు విజయముగను గాక యని కోరుచున్నాము.

బరోపా మహా సంగ్రామము

అనిర్బంధ వ్యాపారులకు ఆస్కీర్తుమంత్రిగా రభయమొసగుట.

ఫ్రాన్సులో మిత్రమండలివారి ప్రతిపక్షము 10 లక్షల మంది ముందుట.

మిత్రమండలి వారు మార్కెటులకు గూర్చి జర్మనుపత్రికల వ్రాతలు.

లక్షల నందలుట

ఇంగ్లండు

నూతనసైనికుల జేర్చువిధము.

కిచెనరుప్రభువుగారి యభిప్రాయము.

ఆ.హా.వా. అక్టోబరు 1:— మాంజెప్టరు గార్డీయను పరిశీలకయుక్త రాజ్యాంగ విషయక విశేషాన్ని యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రేమయూరియను వారల పరిశీలనను మంగళ వారమునాడు సమాజేక మైనపుడు కిచెనరుప్రభువుగారి వైవిధ్య లను వారి యిష్టము మీద చేర్చు పద్ధతియే వాగుండునని జెప్పిరి. పరిశీలనయను పరిశీలనా వారు నితరదండును సరఫరాచేయు పద్ధతి సుపయోగింప వచ్చునని మంత్రివర్గమువారికి సలహాచెప్పి నున్నారు. ఆతరువాత కార్యము ప్రత్యేకముగ సైనికులను జేర్చు బ్రయత్నించుటకు ప్రేమయూరియను వారు నిశ్చయించిరి. అనిపయోగింప ప్రతికట తంతి వచ్చెను.

నూతనపన్నులు.

లండను సెప్టెంబరు 3:— ఆర్థికవ్యవస్థకుందలి నూతన దిగు మతి పన్నుల విషయమున సభవారి వోట్లకు బుచ్చుకొన వలసినదని స్వేచ్ఛావాచిజ్యకక్షివారము పట్టుపట్టిరి. ఈపన్నులు యధ్యక్షులను నియమింప బడిన వరియు యూరియోఫ్ లెక్టివోక్లయును లేదనియు స్వేచ్ఛావాచిజ్య భగ్యము లెవ్వి యధ్యక్షులుగాలేదనియు ఆస్కీర్తుగాను నొక్కచెట్టి. ఇట్టి వా కెనందుకును మాత్రమే గల రని తెలిసినపుడు సభ్యులు కనకాభివ్యసల జేసిరి.

ఆదాయపుపన్నును గూర్చి చర్చ.

లండను సెప్టెంబరు 8:—ఆదాయపు పన్నుల తీర్మాన మునుగూర్చిజర్చించినపుడు పాన్ల మెంటుప్రజలసభలో కర్నలు యెట్టిగారు ఇండియానుండియు అధిరేఖములనుండియు విస్తారము ఖర్చులనభరించి వచ్చియున్న యాంగ్లోగముల విషయ మెట్లు తీర్మానించెదని సమస్య చెప్పెను. ఎట్టి సమస్యయను ల గూర్చినను యువకుల జెప్పెదను. అట్టి వారు స్వదేశముల నున్నప్పటికంటె పెక్కువ భారమును వారివై జెట్టుటకు దొ రతినయివారి కివ్వమలేదని. మాకెన్నా గారు చెప్పిరి.

కిచెనరుప్రభువు జనరలు ఫ్రెంచిగారి సభివందించుట

లండను అక్టోబరు 1:—జనరలు ఫ్రెంచిగారు పొందిన విజయమునకు వారి అభివందన, ఘనమైన యుద్ధకార్యముల అభివృద్ధినికొనమ కిచెనరుప్రభువు తంతి వచ్చెన సంతోషము.

ఒక మరణము.

లండను అక్టోబరు 1:—పార్లమెంటు సభ్యుడగు హెయిల్స్ కాలిగారు యధ్యక్షున చంపబడిరి.

హిందూదేశము, సామ్రాజ్య సభ.

లండను అక్టోబరు 1:—ప్రస్తుత యుద్ధమున హిందూ దేశము మిగుల సహాయమునించెను. కాన సామ్రాజ్య సభలో ఇండియాను గూడ చేర్పించుటకు న్యూజ్ లేండు దొరతనము వారు తక్షణమే తమ ఆహ్వాన భార్యసూచనముల పంపవల సినదని వెల్లిగుటకు హాస్తి ప్రతీక వ్రాసెను.

కులైల్వరవద్ద విజయములు.

లండను అక్టోబరు 1:—ఈ విజయముల గూర్చిన వివ రముల నన్నిటి ప్రమాణసారము ఇండియా మంత్రి గారు ప్రకటించిరి.

తంతివార్తల నిలిపివేయుట.

లండను అక్టోబరు 1:—48 గంటలవరకు యూరోపు నకు తంతివార్తల సంప్రదింపు ఆపుచేయబడినదని నిన్న సాయంకాల మన ప్రకటించబడినది.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రెంచివారి ఫిరంగులకు బ్రిటీషు నౌకాదళము సాయపడుట.

లండను అక్టోబరు 1:— పారిసు-సముద్రతీరమున నున్న జర్మనీవారి ఫిరంగులవైచి చునూ ఫిరంగుల బాగుచేయునపుడు బ్రిటీషువారి నౌకాదళముగూడ సాయపడెను. సెప్టెంబరు 25 మొదలు ఫ్రాన్సువారి ఫిరంగులను మాత్రమే 121 వెడ్జింగుల యుద్ధ విఫలములకు ను కు జేర్చెనని. ఆగ్నేయలో యుద్ధ మైన పోరాట మేమియు జరుగలేదు. ఫ్రాన్సులో మెప్పిలు కుత్తరమునకు తూర్పున నె 199 కు పశ్చిమమునకు నున్న, చున్నజెన్న కుత్తరమునకును కెన్నె బాట మీద నున్న విల్లావర్ బూర్నికుత్తరమునకు చునూ ముందునకు బోవు చున్నాము. వైదీలకు బట్టచున్నాము.

జర్మనీవారు ప్రతీకారమొనర్చి కేక్కు ఆఫ్ డిక్షిటు నంత మరల బ్రతేరించిరి. కాని రెండవతూ మొదటికంటె పెక్కువ తీవ్రముగవారు ప్రతీకారమొనర్చి బూనిరికాని పెను కకు గొట్టబడిరి. నైమెక్ దళముకట్టి నైమెక్కుమీద 71 బాంబులను వేసి నురక్షితముగ మరలివచ్చెను. అది ప్రకటించ బడినది.

నూతనసైన్య కృత్యము.

ఆ.హా.వా. అక్టోబరు 1:—లండను సెప్టెంబరు 29:— నూతనసైన్యమునకు క్లామాపాత్రమున వర్తించినయిటు వీరియూ లముననే బ్రిటీషువారు చాలభాగము ముందునకు బోయి రనియు నేనాముఖమున నున్న విశేషములు వెలుపరచుచునని సెల నొసంగిరిని పయోగింపప్రతికట తంతి వచ్చెను.

ఫ్రాన్సులో నున్న బ్రిటీషు సైనికులసంఖ్యను హెచ్చించుట.

ఆ.హా.వా. అక్టోబరు 1:—లండను సెప్టెంబరు 29:— పారిసునుండి నిన్నటిదినమున నొకసభ కభ్యర్థులుగనుండియు పిచ్చకాగెట్లు చెప్పిరి:— ఇంగ్లండులోని కార్యకుల లండను జర్మనీవారి నణచుటకు తమ యాదర్శక్రి భావనమునరని కార్యక సభ్యులు చెప్పిరి. బ్రిటీషు ఫ్రెంచివారిల నేనాముఖ మునం దివుడు 10 లక్షల వైరులున్నాడు. రాబోవుసాలా ఖరచకు వీరిసంఖ్య 15 లక్షలగును.

జర్మనీమీదికి నైరూనికదాడి.

లండను సెప్టెంబరు 8:—కెప్టెంబరు సమావేశమున నున్న సీ న్సు డాక్టరు నం దలి మం దు గుం దు సా మా ను ను రి యా ను చే యు క ర్మా గార ము న నిష్పద గుల్కా నెనయి అందుచే 242 కార్యములు చూపివొంది రని యు డాగిక్ న్ని జెటకు జెలియచ్చుచున్నదని స్టావహోవ్ నుండి వార్త వచ్చెనని సీమిం వెట్టునకు తంతి వచ్చెను.

లాహోరు అక్టోబరు 1:—లండను సెప్టెంబరు 20:—మి క్రి నం దలి వారి నై మె ని ను లు 21 మంది ఆచార్యసమితియనకు వచ్చి రాబోవు కార్యముల వైరు బాంబులకేసిరి. ఈ కార్యమునందు గొప్పగొప్ప శక్తు కర్మా గారములు గలవు. జర్మనీవారు పడమటిభాగమున వేరి ఋణానుకూలములగు విజయదారులన్నియు నీ కార్యమున కలి యును. అని దచ్చివారలవలన తెలియచున్నది.

ఫ్రెంచివారు ముందునకు పోవుట.

లాహోరు అక్టోబరు 1:—లండను సెప్టెంబరు 8:— ఇకొడి పారిసు యిట్లువ్రాయుచున్నది. ఫ్రాన్సువారి లాహోరు కార్యమును మెట్లయెను దిట్టముగ బలపరచబడినది. దళ మగు రాతికట్టడములను భూమిలో నిర్మించిన యుద్ధములు గలిగి గ్రామములను రక్షణోపాయములతో నండి యున్నది. లూహోరునకుపడమటనున్న అగ్నేయలోని జర్మనీవారి భాగ

ములన్నియు కర్మరేఖలనుండి వ్రజముల పేరునతే నం దెనని ఇదివరలో వెలుపరచెను. అయినప్పటికి ని వోట్లు ఫ్రెంచి వారు ముందునకు వచ్చుచున్నట్లున్నది. అని సీ. మి గెట్టునకు తంతి వచ్చెను.

జా.ఫెగారి సందేశము.

లండను సెప్టెంబరు 8:—మొన్నను శత్రువులవై బడుటకు భార్యము జా.ఫెగారిట్లయి త్రువుజేసిరి.

ఎడతెంపి లేకండ శత్రువులపము బడె నున్నాము. మార్షియన్లమును జ్ఞప్తిమొందుచుకొనడు. జయంపుడు లేకయ్యురేనందుకు.

కెరీప్ ప్రకటనము.

ఆగ్నేయలో పరామనేనముందునకు పోవుట. లండను అక్టోబరు 1:— కేప్ ఆగ్నేయలోపరామనేనముందునకు వెళ్లినది జర్మనీవారు మెట్లడింప, ఫ్రెంచి వారిసేనలు వారిల తిరుగుదుండెడివి యూద్ధిలకు తూర్పు, దక్షిణమునకున్న కండకములలో చేరి బాంబులతో పోరాడుచు మేము ముందుకు వెళ్లితిమి. నిన్నటిదినము మేము ఆక్రమించుకొనిన గిలెంకిఅదవిలోని కోట, 119 గుట్ట దక్షిణమున కు మదిరకు పట్టుకొనినకండకములను జర్మనీవారు మరల నెగిరించిరి. కాని రెండింటిను మేమువారిల నోడించితిమి. పోర్టికడ్ల ఎన్నివై శత్రువులు తీరముగ ఫిరంగులు కాల్చిరి. కాని పదాదిదళములు ఫిరంగులకు పోడ్పడలేదు చాంపాగ్నిలో జర్మనీవారు ముట్టు నెగిరిరి. కాని మా ఫిరంగిదళములు వారిని వారిచెక. మెసిగెన్కు ఉత్తరమునకు ముందుకు పోవుచుండ, నిన్న సాయంకాలము 6 కు వైసికోవ్యగులను 80 వైవికులను మేము బందక్కుల జేసితిమి

రుమ్మా

జర్మనులు విల్లూనుండి వచ్చిరుంగమునకు వైవికుల నోడిచెచ్చుట.

ఆ.హా.వా. అక్టోబరు 1:—లండను సెప్టెంబరు 29:— టయియన్ వెట్రోగ్రామ విశేషాన్ని యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. పశ్చిమమున చునవారు శత్రువులవై బడుటచే ద్వైకోసుక్కు ట్సియాకాల మధ్య కొత్తికత్తికడనయు, జర్మనీవాజ్జెగొ కయివైకొడిరి దీక్షిగొ పోవలసినవైనవియు వైవికులు చెప్ప చున్నారు. జర్మనీవా నొకసేనకు దీక్షిగొ పోవుచునని క నోవైయో వ్రాయుచున్నది. ఈపరిశీలనండే లక్షకు దిగునకు స్థిరమిదనున్న కొత్తిమీద శత్రువులు తీర్చియిగ ఫిరంగుల వారు చేయుచున్నాడు. కాని వెట్రోగ్రామవారు దీని ప్రకటనలేదని వ్రాయుచుండెను.

లక్షకు తిగి వచ్చుచుగొంటిమి ఆగ్నేయవారు చునవారు. విశేష ప్రస్తుత మెకరియక్షేమముననున్నదో తెలియకు కాని యాప్రాంతమున జర్మనీయులు విశ్వబ్రయత్నియును కేయు చున్నారనుట నిశ్చయము వెట్రోగ్రామలో ప్రకటించబడిన శత్రువులన మధ్యరంగమునందు బాగ్నోవి వివ వాసాగ్నికము నున్నట్లు తెలియచున్నది. అని పయోగింపకు తంతి వచ్చెను.

రుమ్మాలో సామూజ్యసభ

లండను సెప్టెంబరు 8:— సామూజ్యసభ మొదటి లేదీ సమాజేకతుగునని వెట్రో గ్రామముండి తంతి వచ్చెను.

రుమ్మావారి ప్రకటనము

లండను అక్టోబరు 1:—వెట్రో గ్రామ కెంకునోజుల కిందట రుమ్మావారు ఒకను విడిచివెట్టి వారికె పెక్కువోట్ల విజయములు కలిగినదని ఆ క్రికటమున వెల్లడించి. రిగా ప్రదేశమున ముట్టు శత్రువుల నెగించిరి. కాని మేము వారిల ను.భయము తిమిచేసితిమి. ద్వైకోసుక్కు ప్రదేశమున ముట్టు కేయు లెవ్వియు లేవు ఇతరస్థలముల రుమ్మావారిసేనలు శత్రుల తిరగియగదాకెను. కానివోట్లు. గురిపురదళములు శత్రువులవై బడెను. అందులన రుమ్మావారు కొన్నికండకములను కొన్ని కార్యములను పట్టుకొనెనలిగిరి ఇంతేగాక రుమ్మావారిసేనలు కొన్ని స్థలముల పశ్చిమమున మనముందునకు గూడ పోగలిగెను ఇట్టివల కావలిధముల సేనలకు జుగిం వెట్క్ల యధ్యక్షులలో రుమ్మావారు విజయముగొంది. వైవికులు వాచాబాగ్నిన పోరా డిరి. విల్లూ ఆగ్నేయ ఈకార్యభాగముల కమిగిసెనలిగివచ్చి వారు తిలపడుచుండెను. వచ్చిరుంగమున మిక్రి మం దక్షి వారు కుత్తిల సభికసేనలతో మెట్లడించుచుండిరి. నై కార్యముల రుమ్మాసేనల సమగ్రాగ్నియను ముంది ఆగ్ని ముట్టుకు. జర్మనీ సేనలు ఉత్పానాహము వైయెట్టుకు నిర్మములు కలబడుచున్నవి తుపాకులు కాల్చుటలో వీరి చేరుకు చునకుచున్నది. ఫిరంగులందు ఆ ముట్టుములు బంధు గా యములుపడివైవికులు అగ్నియుగముగొని పోవుచున్నాది.

ఇటలీ

ఇటలీ నాకాదళ మంత్రి.

లండను అక్టోబరు 1:—రోమ-నైస్ ఆఫీసులకెమెటో నాకాదళ మంత్రిగ నియమింప బడెను.

జర్మనీ

ఆఫ్రికానావారికి జర్మనీవారు మందుగుండు సామాను నంపుట

లాహోరు అక్టోబరు 1:—లండను సెప్టెంబరు 30:— ఆఫ్రికానావారునున్న రైటువిలేఖకు డిల్లు నెప్పుచున్నాడు. జర్మనీలోనున్న వివిధస్థలములనుండి గత కొన్ని వారములనుండి ఆఫ్రికానావారికి విశేషముగ యందుకుండు సామానువచ్చెను. ఆఫ్రికానావారి సరకు అందుకొనుటకు అని సి.సి.వి. కలెక్టరు కళిబచ్చెను.

అమెరికా

అమెరికా నారి యోడ తగులబడుట.

లండను సెప్టెంబరు 30:— వికటోరియా అమెరికా నారి యోడ తగులబడెను. కెప్టెన్, సరంగు, తండ్రు, వడ్రంగి వీరికి గాయములయ్యెను. వివరము లింకను తెలియలేదు.

డాక్టరు జంబాగారిని విడుదలకు వంపుట

లండను అక్టోబరు 1:—వాషింగటను— డాక్టరు జంబాగారిని విడుదలకు విడుదలకు తెచ్చెదమని అమెరికాలోనున్న ఇంగ్లీషురాజువారి సర్ సిసిల్ స్పింగ్లెన్ రైన్ గార అమెరికాదౌతనమువారికి తెలిపిరి

అగ్నినియములు.

లండను అక్టోబరు 1:—వాషింగటను టర్కీలోనున్న అగ్నినియములు టర్కీవారు బంధించుచుండిరి. టర్కీవారు వార్షికుల జర్మను లాభములకు. అందులకు గాను జర్మనీవారిని ప్రతినిధులను అమెరికా దౌతనమువారి కవుంటు బెర్లన్ ప్లాస్సు గారి కోరిరి.

సింలా

శ్రీరాజ ప్రతినిధిగారికివచ్చిన తంతివార్త ప్రాశస్త్యరంగము.

సింలా సెప్టెంబరు 30:—మిత్రమండలి వారికి గలిగిన విజయ మెన్నుకొని. మిత్రమండలి సేనలు బలీయములకు శత్రుస్థానములను పట్టుకొనుటయే గాక శత్రువులకు చాల నష్టమును కలిగించిరి. జర్మనులలో మాతులై నవాగును గాయములు తగిలినవారును కలసి 8 పటాలముల సంఖ్యగలవారందీ. 29000 మందిని మిత్రమండలివారు ఖైదీలనుగా పట్టుకొనిరి. 79 ఫిరంగులు పట్టుకొనబడెను. సాచెజుకు తూర్పున ముందునకు వెళ్లుచున్నాడు. తీవ్రముగ పోరి పరాసువారు 140 యువ కొండను వేరూ సాంతమున వాక్రమించిరి ఇచటనుండి వారికి తూర్పుసాంతముగా గా గుఱ్ఱములున్నది వీరు శత్రుగా పట్టుకొనిన స్థానముల నన్నిటిని నిలుపుకొనిరి. హం చెరులో విరాములేని సోదగుచున్నది. శత్రువుల వెనుకభాగముందలి స్థానములను మెప్పుల కుత్తరమునను సోసెను తూర్పుననుగల యుభయస్థానములను గూడ వాక్రమించుటకు పరాసువారు తీవ్రముగా పోరుచున్నార. అగ్లోను సరిహద్దును మెసీక్షను కుత్తరమున టాహూరుదెగిర పరాసువారు యందునకు వెళ్లిరి.

ప్రాశస్త్య ప్రెసిడెంటుగారి లేఖ.

విజయమునకు ప్రాశస్త్య యాధ్యమంత్రిగారి ప్రాశస్త్య ప్రెసిడెంటు గారు అభినందించుచు లేఖను వ్రాసిరి. మన సేనలు శత్రుసేనలకున్న శాధికృతము లన్నియు కనుబరచినవి.

టర్కీయధము.

మెసహాటేమియాలో మనసేనలు టర్కీవారిని బాగా ఘోరమున తరిమిరి ఇండియా మంత్రిగారు పార్లమెంటు ప్రజలందఱు నడివినపుడు సభ్యులు చాల యుత్సాహమున కకబరచిరి.

రష్యారంగము

రష్యావారు నిలతి యున్నార. జర్మనుకుశ్రువులశత్రు విశేషము తూర్పుగా వెనుకకు బోవుచున్నది. రష్యావారి కుశ్రువులశత్రు పట్టణమునకు తూర్పుగా ముందునకు వెళ్లుచున్నది.

సెర్వీయారంగము.

శత్రువిమానములు సెర్వీయామీద దాడిసరిపించి డిస్ట్రిక్టు నడివి దాటుటకు శత్రువులు మరల ప్రయత్నించి విఫలమైరి

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆనంద సహజము:—ఈ సమాజము వారి 25-వ సాంకర్ష్యకోత్సవము యానెల 5-వ తేదీనాడుం కాలము 6 గంటలకు ఈ సమాజము హాలులోనే జరుగును.

ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు:—రేపు ఆదివారం 8-వ తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు ఇంగ్లీషు మెయిలు స్టీమరు బొంబాయి రేవున వచ్చి చేరును. మంగళవారము 5వ తేదీ తెల్లవారి చెన్న పట్టణములో బాబులు బట్టాడ తేరుబడును

నిలకత్తా తపాలు:—గీటి కలకత్తా మెయిలు చెన్న పట్టణము నెంట్లు స్టేషనుకు సాయంకాలం 5 గంటలకు వచ్చును. అట్లు వచ్చిన యెడల బాబులు 6 గంటలకు బట్టాడా చేరుబడును లేనియెడల రేపు తెల్లవారి మొదటి బట్టాడాలో పంపబడును.

శారదా సంగీతసభ:—అక్టోబరు 8-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువల్లి క్లబ్బి నెం 81-82 వీర రాఘవ మొదలివీధి, శారదాహాలులో యానంఘము వారితరపుక బ్రహ్మశ్రీ మధురపుష్పవరం అయ్యగారి పాట కచ్చేరి జరుగును.

చెన్నపురి వార్షికుము:—రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు చింత్రాద్రిపేట, శింగన్న సెటిలింగ్, నూలు హాలులో ప్రొఫెసర్ పి. లక్ష్మీనరసామయ్యగారు “వార్షికుతరపుకము” అశి నివయమును గురించి ఉపన్యసించురు.

రంగోను మెయిలు స్టీమరు:—రంగోను మెయిలు స్టీమరు వై సోమవారం 4 వ తేదీ సాయంకాలము 5 గంటలకు చెన్న పట్టణము రేవునుండి బయలుదేరును. రిజెన్టరు బాబుల బంగిల తపాలు ఆవాడు 8-30 గంటలకు కట్టివేయబడును. రిజెన్టరు బాబుల బంగిల తపాలు 8 గంటలకు కట్టివేయబడును మెయిలుకు వెళ్లు బంగిల తపాలు 9-30 గంటలకు కట్టివేయబడును. సబు అఫీసులలో తపాలు ఎప్పుడుకట్టివేయబడునో వారిని విచారించిన తెలుసును.

శ్రీమహానారత విమర్శము (ఉద్యోగపర్వము)

ఇట్టి విమర్శన గ్రంథ మూద్రభాషయందు లేదు. సాశ్చర్యాల విమర్శనాపద్ధతి ననుసరించి వ్రాయబడినది. ఈ గ్రంథమును చదివినచో భారతమును దెన్నె విశేషము లగుపడ గలవు. ఇది పర్లాకిమిడి కాలేజీలో సంస్కృతాంధ్రముల యందు పండితులుగా నుండిన బ్రహ్మశ్రీ పార్వతి రామకృష్ణులగారిచే వ్రాయబడినది.
వెల 0—8—0. క్యాలికో బైండు 0—12—0.

విజ్ఞానేశ్వరము.

అధికవనండి యను పేరుబడిన కేతన విరచితము. తిక్కన సమకాలీనుడగు యాతంగురూర్పు మేము వ్రాయుట నవసరము. కవిత్వ మనర్గళము. భర్తృశాస్త్రమును గూర్చి వ్రాసినది గ్రంథములలో నెల్ల నిరియే సగ్రగణ్యమయినది. ఈ గ్రంథమును వృద్ధులు, బాలురు తప్పక చదువదగినది. ప్రతి భాండగారమునందును యుండ దగిన గ్రంథము. ఈ గ్రంథమునుగూర్చి మేము వ్రాయుటకు వదురులే గ్రహించుట యుత్తము. క్రమము 16 పేజీల వైజున అచ్చుత్రింపబడి యున్నది. వెద్దతములు బళ్లారికాగితములు.
వెల 1-6-0. క్యాలికో 0-12-0.

గా. హాసర్వోత్తమరావు ఎమ్. ఏ., గారి గ్రంథములు.	
అబ్రహంలింకను (క్యాలికో బైండు)	రూ. 0 12 0
రామచరిత్ర (క్యాలికో బైండు)	,, 0 8 0
Neglected Emperor Poet	,, 0 8 0

బాలబాగవతము (ద్విపద)

ఈ గ్రంథము మూడువందల సంవత్సరములకు ముందు వెలసిన కోనేరు దోనేరు కవిచే వ్రాయబడినది కవిత్వముద్రాక్షపాకము చదివినకొలది చదువ వలయునని యాసపుట్టించు మహోత్సవమైన గ్రంథము. ఇందు కొన్ని చాయాపరములు సముతము చేర్చబడి యున్నది. క్లిష్టపదములకు అర్థముకలను. కొన్ని గ్రంథములే ముద్రిచితిమి. వెల రూ. 1—0—0. పేజీలు 250.

అబలానచ్చరిత్ర రత్నమాల.

బండారు అచ్చమాంబ విరచితము. ఇందు హిందూదేశమున వెలసిన వారీమణుల చరిత్రము రమణీయముగా వర్ణించబడి యున్నది. ఇట్టి విచిత్ర గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు గుండదు. సుందరీమణుల చాయాపరములున్నది. అచ్చమాంబగారి జీవితము సయిత మిందుతో భాగంబుపబడి యున్నది.
క్యాలికో బైండు 300-పేజీలు వెల రూ. 1—0—0

చిరునామా:—
మేనేజరు, ఉత్తమ గ్రంథాలయము
145 శాలివీధి, మద్రాసు.

సామ్రాజ్య శాసనం.

హిందూవిశ్వ విద్యాలయ శాసన ముద్రాపాదములు.

ఇది సింహాంశ జరిగిన కడపటికథ. ఈ సభ నిన్ను (1-10-15) సింహాంశ జరిగింది.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయ శాసనము.

సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారి ప్రసంగము.

సామ్రాజ్య శాసనసభలో హిందూవిశ్వవిద్యాలయ శాసనమును సమీక్షించుచు సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారిట్లు నడిపిరి.

ప్రత్యేక సంఘమువారి రిపోర్టుకాబట్టి చివర గోరికను, చర్మకకాశము కలిగినవో నీచట్టమునకును నిలువలసియుండును. నీచట్టమునకు విద్య విందితిని మగ్గురకృతిచే భావములను తెలిపిరి వాని విషయములను బట్టి శాసనమును నిలుపవలసిన యావశ్యకతకలదో లేదో మాడవలసియున్నది వాని వలన పట్టి యావశ్యకత కలుగదు. గాని మరేదని ప్రాధాన్యముగాను తన యభిప్రాయమును తెలిపిరేగాని వ్యతిరేకభాషి ప్రాయమును ఖండితముగ నడువలేదు. తక్కిన వారిద్దరును వాస్తవమును ఖండితములు చెప్పిరి నేటి చర్చలో మరల నిలుపవలసిన యవసరము కలుగునోమో చూచు మరల గమించవలసిన యొన్ని ఆవిషయమును సంఘమువారు పరిష్కరింతురగాక హిందువులలోనే పరస్పరాభిప్రాయభేదము కలిగిన కారణమున నీశాసనము నిలువవలసి నమృతవలన నాయుద్యోగధర్మమున నిర్వహించిన కార్యములలో కడపటిదగు దీని కంతరాయము కలుగుట ఇది హిందూసంఘమున కంతకు నుపకారకరము గుటచే నాకు చాల విచారమును కలిగించుటకు. దొరతనము వారి భావమునుగూర్చి మాత్రము యరభిప్రాయముగూడదు. చర్మకకాశమున్నవో నీచట్ట ముమోదించుట నిలువదు. ప్రారంభకాల కోరికకు ప్రతికూలముగ నీచట్ట మొసభలో నుపపాదించబడింది. ఎల్లవారును చర్మకమును వికగ్రీవముగ నంగీకరించిన సంతకము లేనివో నీ సభలో నెందరి కంగీకారము తెలుసుకొనుటను నేను ప్రతి వ్యక్తిభిప్రాయము నడుగవలసి యుండును. సభ్యులు ప్రారంభముల హితము గారి చర్మకమును దలచిన సంతకముగీకారమును ఒడచిరి శాసనము నిట్టి తరుణమున సింహాంశమున దొరతనమువారు చట్టముగ నిర్ధారణచేయ నంగీకరించును. ప్రారంభకాల దొరతనమువారిలో చర్మకమును సంతకమును సాయమును ప్రాసించి దానినే వారు ప్రాసించుటగా నందుకొన గోరికాన శాసన కార్య విధానమున సభలవారు సాధ్యముగనుకందరి విషయములను మార్చి కించుటకు ప్రయత్నించవలసివచ్చింది. సామ్రాజ్యము సుందర లాగుగారును. మడియముగాను చాల పనిచేసిరి హిందూవిశ్వవిద్యాలయ మునకును కొందరిని నూచాని నెక్కలను చేయలేదు. కాని నావిషయమును విశ్వవిద్యాలయము వారే పరిష్కరింపవలయు (సభ్యులు).

వెక్కినది అధికారమునుటచే, వారివారి విధ్యుక్త చర్మముల పరస్పర విరుద్ధములు కావలసి కొందరు ఈ శాసనమును ఆక్షేపించిరి. ఈ ఆక్షేపణము మన కందఱకు సరియైనదిగ తోచుచున్నది. కాని ఈ శాసనమునకు కారకులైనవారు దీని ఆధికముగ ప్రాయమును సొసగుచున్నార పరిపక్వమయిన కార్యములన్నిటి నెరవేర్చుటకు నెలుసుపథ ఉండవలయునని మీరు ఘట్టజటియున్నారు, ఇక నిర్బంధ మతి విద్యుతు గూర్చి శాసన మేర్పరుప నక్కరలేదు. ఆ విషయమున విశ్వ విద్యాలయమువారే తగిన యేర్పాటులను చేసికొనవచ్చును. శాసనము లేమియు లేకుండనే ప్రస్తుతము కొన్ని క్రొత్తను, హైదరాబాద్, మహమ్మదీయ సాత్రాలలో మతి విద్య విద్యుత్తులనుగ నేర్పరుచుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయక సంఘములో హైదరాబాద్ లో యుండును. వీరినినియమించుటయందు దొరతనమువారికి అధికార మెంతమాత్రమును లేదు. అట్టి సంగతిలో 4 వ నిబంధనను ఆటంక పడుట విశ్వవిద్యాలయక సంఘమున హైదరాబాదు నమృతము లేదని స్పష్టముగ తెలియజేయును. ఇతేగాక యీ నిబంధన చాలముంప సభ్యులకు ఆమోదితయముగ నున్నది. నిర్బంధ మతివిద్యుతుగూర్చి విశ్వవిద్యాలయక సంఘమువారు నిబంధనల చేసికొనవచ్చును. ద్వంద్వవిధికారము కలనను విషయమున హిందూదేశమున అన్ని ప్రతిష్ఠాపనులందును ద్వంద్వవిధికారముకలదు. ఇందులను చిత్తులు కలుగునని నాకు నమ్మకములేదు. విజిటును ఉత్తరువులవై అప్పిలు చేసుకొనుటకు స్వాతింత్రి మొసగులయు సగు ముతుకు మాత్ర మంగీకరించుటకు నిలువలేదు. ఈ పరమ విజిటును కుదనిక చిన్నతనమును కలిగియును. నామిత్రులును, కత్తిసాను రక్షణము గలిగి, భారతముల అనురాగమును బడసిన వాగునగు సర్ జేయ్యు మెప్పుడు గానీ పడవకి ప్రభుత్వమున నియోగింపబడుట విశ్వవిద్యాలయమున కంతయు కుదరనాచక మియున్నది.

ఇకను విశ్వవిద్యాలయపు శాస్త్రజ్ఞులకు ఉద్యోగముల నుండి తొలగించుటకు ప్రార్థనను వారి సమాధానముల గొనుట గూర్చి ప్రత్యేకముగ శాసించుట విశ్వవిద్యాలయమునకు గౌరవము. దొరతనమువారి విషయమును జోక్యము కలుగజేసి కొనిన యెడల విశ్వవిద్యాలయమువారి స్వాతింత్రియనుభంగము కలుగజేసికొనవలయును. నై విషయమున ముందెన్నడైన చట్ట మునకు మొదలయెడల రాజప్రతినిధి గారు సాధ్యముగ నంతవరక శాసించుటకు తప్పక నమ్మకము.

డాక్టరు ముందర్ లాగు గారు.

దొరతనమువారి శిశువులను నంగీకరించుటకును దేశీయముకృతజ్ఞులు. శాసనసభవారుగూడ దీనినామోదించవలెనని కోరెదను. హిందూదేశమున వసతిసౌకర్యము గల విశ్వవిద్యాలయముల కిదియే మొదటిది. హిందువులందరును దీని నామోదించిరి. కొన్ని కష్టములకు ప్రార్థనమేమో నది జరిగియుండనేరదు. ఈవిశ్వవిద్యాలయమున విద్య నేర్పిన యువకులు తక్కిన విశ్వవిద్యాలయములలో కృతార్థులైనవారి కెందుకను తీసికొనవలసి నాకు నమ్మకము కలదు నేను దొరతనమువారి కిది మార్పుదొంగిరికిని వందనముల వాచుచున్నాను.

పండిత మదకమోహను లాగ్య గారు.

హైదరాబాదు సమాజములకు శ్రీ రాజప్రతినిధి గారికి సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారికి శాసన సభ గాక నాదకులును చేయుచున్నాను. ఈశాసనము విశ్వవిద్యాలయములకు కేరాలు సంగు విశ్వాస ముంబామే మొదల నుకొన్న సభ్యులు మువారు ఆ గాభానాగారి ప్రోత్సాహమున విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్న మొనరించిరి. దానిని హిందువు లనుసరించిరి. దొరతనమువారు సామ్రాజ్యమును మాపుట యనుకులమైనది. సంయుక్త రాష్ట్రముల తెచ్చునెట్లు గవర్నరుగా నుండుటకున్న శ్రీ రాజప్రతినిధి గారి కధిక సంబంధమును కలిగించుకొనుట హిందువులకు మహావహము. దొరతనమువారు యుగోన్న అధికారము లత్యంతసహనముగూర్చుకొనుట. విశ్వవిద్యాలయమువారి సమాధానమును దొరతనమువారు విని నంగీకరించుట చక్కని లాభము. వసతిసౌకర్యములు గల విశ్వవిద్యాలయ ముండరలేనిది వెనుక కష్టములను గూర్చుచున్నది. నేటి కది సభల ముగియున్నది.

రాయ నీతానాథ రాయ గారు.

శ్రీకృష్ణిండ్ల ప్రభువు గారికి సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారు తొడగుటలన కార్యము సానుకులమైనది దర్బంగమువారి రాజావారును పండితమదకమోహను మాలవ్య గారును అనివి నెంటు గారును చేసి ప్రయత్నములు సాధక మైనవి. వారు వంద నీ చట్టము కాణిజ్యధికారముకలనుబోధించుట యరసరము. నానీతూరు మహారాజా గారు.

ఈ శ్వవిద్యాలయమును గూర్చి భారతము లందరును చాల నుత్సాహముతో నున్నారు మతివిద్య లేనివో విద్యుత్తుకలయోకలను కాబట్టి పరిపాలక సంఘము చిత్తును కలిగించుటన్నది విరళముగ నుండదను. సంఘమువారు దీని నామోదించవలసిని కోరెదను.

విజయరాఘవాచారి గారు.

అనివి నెంటు గారును దర్బంగమువారి రాజా గారును పండిత మాలవ్య గారును నేనుమే విధానముల సాలోచించిరిగాని విదకు వారందరును కలసి యేకాభిప్రాయులైరి. ఈ విశ్వవిద్యాలయమును కం నెనెలచట్టముకొంద వమోదించుటయో ప్రత్యేక రాజాజ్ఞను బడయటయో శాసనము చేయవలయు జరిగవలసి యుండెను. అట్టివో తక్కిన రెండు ప్రయత్నముల నేల చేయలేదో నే నూహించవలయు మతివిషయమున తలచుటయుగా ముందు దొరతనము వారు ప్రాసించి విషయమునకు భంగము కలుగచున్న దను నాక్షేపణము సరైనది. ఇది ప్రత్యేక సంబంధము దగుమతివిషయము. దొరతనమువారు ధనసహాయము చేయుచున్న సాత్రాలలో మతివిద్య మతాంతములకు నేర్పరుచు యున్నారు. ఈ సంఘమువారు చేసిన శాసనమును విశ్వవిద్యాలయమువారు మార్పుల కధికారులులే. ఒక్క ప్రతిష్ఠాపనము నకు ప్రత్యేక స్వతింత్రికారములుగల పాటులను ప్రయత్నముగూడదు. అట్టివారు నేనెవరుభారములలో చేసిన విధానములకు దానికొకటి ప్రతికూలముగ నుండును. దొరతనమువారి కధికార మధికముగ గలదుగాని సంఘమువారు దైర్యము కలుగు నట్లు చెప్పిన మాటలను బట్టియు 1904-1905 వ సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారు దర్బంగ మహారాజా గారికి వ్రాసిన యుత్తరములోని వాగ్దానమును బట్టియు నేను సంతృప్తి పొందితిని. ఈ

విశ్వవిద్యాలయములోని ప్రాధాన్యములకు తక్కిన విశ్వవిద్యాలయములలోని ప్రాధాన్యములతో సమానము గౌరవము కలుగునని నేను తలంచెదను. మతి విద్యుత్తులనుగా నీ విశ్వవిద్యాలయమున కేర్పరుచుటకు నెట్లు హిందూ శాసనము 16 సంవత్సరములనుండి మతివిద్య నేర్పరుచుచున్నదిగాన నా విషయమున నెక్కలను హిందువులలో సభిప్రాయభేదము కలుగునని నందహాసములేదు. దైర్యము కలిగి సామ్రాజ్యప్రాధాన్యమున కర్పణకు వాగుల నేమిట నీవిశ్వవిద్యాలయము దేశమున కొనసంకురుగాక. శ్రీ రాజప్రతినిధి గారి కిది సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారికిని వందనములను చేయుచున్నాను.

సభ్యులు.

నిన్ను బాతులవారుగూడ నీవిద్యాలయమున విద్య నేర్పుకొనుట కభ్యంతరముండకుండ కాన్తును క్రీస్తు ఆనమాటలకు ముందు క్లాసును ఆనమాటలనుగూడ 4 (1) వ క్లాసుగా చేసి వలెనని ఆచార్యులు గారు నూచించిరి. ఆ సభాణ అంగీకరించబడినది తక్కిన సభ్యులను ఆచార్యులుగారు కడపజేసిరి. దర్బంగమువారి రాజా గారిని పండిత ముందర్ లాగు గారిని పండిత ములవాగారిని అభినందించుచు ఈ విశ్వవిద్యాలయమునకు దొరతనమువారు ప్రతికృత్యమును లతునాసానుల నిచ్చెదరు ఈ విశ్వవిద్యాలయము కల్పింపగాక ఆ సర్ హార్మోద్ బట్లర్ గారు నడిపిరి. శాసన ముమోదించ బడినది.

ప్రశ్నోత్తరములు.

సోలీసు గాభ, ఆపరాధా న్యేషణ గాభలో ఎత్తమండి ఉద్యోగులు కలరూ మానసియులు మిర్ ఆసద్ ఆరి గాభికి వరకు ప్రశ్నించిరి. ఈవిషయముల వివరముల తెలుపుతెక్కలు ఇచ్చటకు గొనిరాబడినవి. 1905-10 సంవత్సరముల గూర్చి 11-9-11 వ తేదీని జరిగినసభలో గోభిలే గా రడిగిన ప్రశ్నము నకు ఒకపక్ష సమాధానమును చూపెను. 1904, 1911-13 సంవత్సరముల తెక్కలు వ్రాసెటలేదు. ఈ రెండుగాభలకొంద వెచ్చించబడిన వెక్కునూడ వెక్ విరెంపబడిన తెక్కలలో తెలియజేయబడినది. 1904, 1911-13 సంవత్సరములలో ఆయుర వ్యయము ముందుకు తెలి తెచ్చెను ఒకను.

ఆపరాధా న్యేషణ గాభలో ఎత్తివేయుటకు దొరతనము వారి వర తెచ్చెను ఆలోచనల సరిపియుండలేదు. ఆ గాభలో ఎత్తి వేయుటకు ప్రస్తుత మానాచియుట లేదు. అని సర్ విశ్వవిద్యాలయ కేడెక్ గారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

ప్రస్తుతము ఆ యుధ యంత్రాలలో వెక్కింగు భార తీయుట పనిచేయుచున్నా. కాని వీరి సంఖ్య స్పష్టముగ తెలియదు ఇట్లు తెలిసికొనుటకు కొంతకాలము పట్టును. కొంత శ్రమకులుకు, గాని ఇకకదాదులలో నియోగింపబడిన యూరోపియను ఆంగ్లో యుండియును, భారతీయులు సంఖ్యల కట్టి తారతమ్యము గలదో అట్టి శ్రమశ్రమలలో నియమించబడినవారివారి సంఖ్యలకు నూడ గలది చెప్పకచ్చును. అని గిలారుగారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి.

మానసియులకు దాదాభాయి గారి ప్రశ్నమున శాసన బడిన ప్రత్యుత్తరమును దేశ గమన శాసన నిబంధనల (1915) ను చూపెను. ఈనిబంధనలను వెక్కి ఉత్తరువులు కింకల తొలగించుటకు గాను చేయవలయు. ఇది అన్నియు ప్రాసించి దొరతనమువారిచే పరిష్కరింపబడును. ఈ విషయము ఇండియా కోరికమువారికి విషయ తెచ్చియున్న తెలియ గాతెలు అని సర్ విశ్వవిద్యాలయ కేడెక్ గారు గో. మిర్ ఆసద్ ఆరి గాభికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

హైదరాబాదు సంబంధమైన ఆపరాధములను గూర్చిన వివరము లింకను పొందుపడుచున్నది. శ్రీరాజప్రతినిధి గారికిని పాటులే తెలియజేయుటకు సర్ విశ్వవిద్యాలయ కేడెక్ గారు గో. మిర్ ఆసద్ ఆరి గాభికి ప్రశ్నమునకు బయలుపెట్టిరి.

శ్రీ రాజప్రతినిధి గారి ప్రసంగము.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

వారును స. బి. నుండి చర్మకములను హిందూ విశ్వవిద్యాలయము శాసనము నేటిసభలో నంగీకరింప బడినందులకు వారు చాల సంతసము గానున్నది. నేను ప్రారంభముల కల్పించియున్నాను పరిపాలక సంఘమునుగూర్చి కొంత భిన్నాభిప్రాయము కలిగినను కాలక్రమమున నది హిందూ సంఘమునకు మహాపకార యుట ననుమృతముగా నుకలదు.

యధ్యయ.

యధ్యయ ప్రారంభమే యుగ సంవత్సరమైనది ఒక కష్టములలోనే జగన్మీ అట్టి యాదేశములను ప్రార్థనగా నోడించబడుచున్నది యను తెలిపితిమి. అట్లుజరగవచ్చును. నా

హెల్త్ షిఫ్ట్ మెంటు) క. రామవర్మ.
28 సెప్టెంబరు) బి. వ., ఎం. బి & సి ఎం.,
అక్కింగు హెల్త్ అఫీసు.

THE GREAT WAR.

Mr. Asquith's Assurance to Free Traders.

LUCK EVACUATED: SUCCESSFUL REARGUARD ACTIONS.

A Million Allies' Troops in France.

GERMAN PRESS ON ALLIED OFFENSIVE.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

Mr. McKenna and Russian Finance Minister.

LONDON, October 1. The Press Bureau announces that conferences between Mr. McKenna and the Russian Minister of Finance were brought to a successful conclusion to-night when a joint course of action between the two allied Governments was finally arranged.

The Recent Great Victory.

ALLAHABAD, October 2. The following is "Pioneer" special cables. The "Central News" correspondent in north France gathers that the position of the British from a point south east of Armentiers to the north of Lens is favourable. The corresponds to the information reaching your correspondent according to which the British overwhelm the German artillery exceeding in rapidity of fire and in the total number of rounds fired. Our casualties are heavy but have not exceeded expectations. The results are worth every man who has fallen. Roads, railways, points of approach, high grounds big redoubts have been as well taken as 90 guns.

Lord Kitchener Congratulates Sir J. French.

LONDON, October 1. Lord Kitchener has telegraphed to Field Marshal French his warmest congratulations on his substantial success and best wishes for the progress of important operations.

An M. P. Killed.

LONDON, October 1. Mr. Harold Cawley M. P. has been killed in action.

Bacillus of Gas Gangrene.

A Successful Inoculation.

LONDON, October 1. Miss Davies the youngest daughter of the late Sir R. H. Davies formerly Lieut-Governor of the Punjab inoculated herself with the bacillus of gas gangrene at an American hospital at Nally in order to test the antidote devised by Dr. Taylor imperial cancer research institute which was completely successful.

Success at Kut-El-Amara.

LONDON, October 1. The Secretary of State for India has issued a connected account of the success at Kut-El-Amara.

Mr. Asquith's Assurance.

Extreme Free Traders' Demands.

LONDON, October 1. In the House of Commons extreme free traders insisted on dividing the House this afternoon against the budget import duties.

Mr. Asquith had deprecated the division affirming emphatically that no free trade questions were involved as the duties were purely war measures and were no wise suggested by the Unionists. Members of the Cabinet and the House cheered loudly when it was seen that the extremists numbered only eight.

Stoppage of Telegrams.

LONDON, October 1. The sudden stoppage of private telegrams to the Continent for forty eight hours was notified yesterday evening.

Indian and Colonial Officers.

The Question of Taxing Their Income.

LONDON, October 1. In the House of Commons to day during the debate on the income tax resolution Colonel Yate raised the question of the position of the Indian and Colonial Officers who came over to take part in the war incurring heavy additional expenditure. Mr. McKenna said he hoped to state later what relief was possible. The Government did not wish that such an Officer should be worse off than if he had served at home.

Lord Kitchener Prefers Voluntarism.

May Suggest a Militia Ballot.

ALLAHABAD, October 1. The "Pioneer" cables:—The "Manchester Guardian's" political correspondent states that Lord Kitchener at Tuesday, meeting with the representatives of the Trade Unions, stated that he preferred the Voluntary system.

He contemplates suggesting to the Cabinet an approximation to the Militia ballot. The Trade Unionists after wards decided to inaugurate a special labour recruiting campaign.

Magnificent Work of New Army.

ALLAHABAD, October 1. London, September 29.—Correspondents at the front have been permitted to state that the British advance is largely the work of the new Army, which behaved magnificently.—("Pioneer" cable.)

Strength of British Forces in France.

Early Increase Foretold.

ALLAHABAD, October 1. LONDON, Sept 30.—Presiding at a meeting at Paris yesterday, whereat the Labour members declared that the English working classes were determined to do all that was necessary to crush Germany M. Pichon said that the British-French front, now a million strong, would, it was believed, be 1½ millions before next year ("Pioneer" cable).

Obituary.

LONDON, October 2. The death of Sir George Farwell is announced.—(The deceased was a Judge of the High Court of England)

FRANCE.

Latest French Bulletin.

German Attacks Completely Repulsed.

LONDON, October 1. PARIS.—Further progress in Artois and the complete repulse of all German counter-attacks are the features of the communique. We advanced fighting with grenades in trench and communication trenches eastward and southward of Neuville. The German's counter-attacked against a small fort we won yesterday in Givenchy wood and also on the trenches we captured southward of Hill 119. Both attacks were completely repulsed. The enemy made a violent demonstration on the Aisne near Soupir but it was not followed by infantry attack. The German counter-attack in Champagne was stopped dead by our fire. We took yesterday evening six Officers and 239 men during our progress northward of Massiges.

General Joffre's Letter.

LONDON, October 1. Prior to the recent assault General Joffre issued the following army order:—Offensive is about to be carried on without truce or respite. Remember the battle of the Marne and conquer or die.

BRITISH FLEET ASSISTS FRENCH GUNS.

More Ground Gained in Champagne.

French Aviators Bombard a Railway.

LONDON, October 1. PARIS.—A communique says:—Our heavy artillery in Belgium was supported by the British fleet against coast batteries.

It has now been ascertained that one hundred and twenty-one heavy and field guns have been captured in Champagne alone since September 25.

There has been no fighting of importance in Artois. We have continued to gain ground in Champagne north of Mesnil, and further east between Hill 139, north of Massiges and Villa-sur-Tourbe on the Cernay road, taking more prisoners.

The Germans, by a counter-attack, regained a footing in the "Works of Defeat," but a second and most violent counter-attack in the same sector was completely repulsed with heavy loss.

A squadron of aeroplanes dropped seventy two bombs on Guignicourt station and returned safely.

Allied Air Raid on Germany.

Railway and Works Bombarded.

LAHORE, October 1. LONDON, September 30.—It is reported from Dutch sources that 21 allied airman appeared in the neighbourhood of Achen and fired the industrial village of Roterde, where there are great steel works. It is also the junction of Germany's western strategic railways.

LONDON, September 30.—A Stockholm message says that the paper "Dagens Nyheter" learns that a terrible explosion occurred on August 25th at an ammunition factory at Pölnsdorf near Wittenburg, killing 242 workmen.—("C. and M. Gazette" cable.)

TELEGRAMS.

French Progress in Fortified Country.

LAHORE, October 1. LONDON, September 30.—The "Echo de Paris" says that the village and height of Tahure in Champagne was extremely well fortified. The village was honey-combed with reinforced concrete, underground fortresses resembling a labyrinth. In Artois it has been previously stated that the German positions westward of Tahure on a series of hills were like pearls on a string, each flanking the neighbourhood. Nevertheless the French are apparently making progress there.—("C. and M. Gazette" cable)

RUSSIA.

A Jew to the Russian Council of Empire.

LONDON, October 1. A telegram from Petrograd says that the first Jew has been appointed to the Council of the Empire.

Latest Russian Communique.

Germans' Attacking Half-Heartedly.

LONDON, October 1. PETROGRAD.—The Communique while mentioning the abandonment of the town of Luck two-days ago proceeds to record a practically unbroken series of minor successes on the whole front. It says that insignificant enemy attempts in the region of Riga have been easily repulsed and nothing of importance has occurred in the Dvinsk region. Elsewhere vigorous Russian strokes including cavalry charges resulted in the capture of trenches and villages and even enabled the Russians at some points to advance somewhat westward. The Communique concludes:—The unbroken spirit of the Russian troops has received fresh impetus from the recent successes in innumerable rearguard actions including hand-to-hand encounters and from the successful assumption of the offensive particularly northeast and southeast of Vilna also from the Allies' great offensive on the western front. On the other hand depression among the Germans has recently been very marked and is evidenced by the abandonment of arms, munitions, wounded and waggons and nervousness in firing.

EFFECT OF ALLIES' OFFENSIVE.

Troops Withdrawn from Vilna to the West.

ALLAHABAD, October 1. LONDON, September 30.—The "Times" Petrograd correspondent says that, according to military circles there, the new offensive in the west has almost instantaneously relieved the tension between Dvinsk and Osmiana, causing the withdrawal of a whole corps of German Guards from Vilna.

The military correspondent of the "Novos Vremya" anticipates the withdrawal of a whole German Army. The same writer mentions that the enemy was heavily shelling Kolki on the Syrbelow Luck, but Petrograd has not yet confirmed this report.

The Austrians claim that Luck has been retaken, and it is uncertain which side at present holds Vilska, but the Germans are certainly making a big effort in that region, while despatches published in Petrograd suggest that they hold Biranowitschi in the centre.—("Pioneer" cable)

ITALY.

New Minister of Marine.

ROME, October 1. Vice Admiral Camillo Corso has been appointed Minister of the Italian Marine.

NEW ZEALAND.

New Zealand Urged to Support India's Representation.

WELLINGTON, October 1. The "Wellington Post" urges the New Zealand Government to act promptly in supporting the representation of India in the Imperial Conference in view of her splendid services in the war.

UNITED STATES.

Wireless Telegraphy.

NEW YORK, October 1. A Wireless telegraph has been established between Honolulu and America over a distance of 4,600 miles.

Terrific gale.

NEW YORK, October 1. There has been terrific gales at New Orleans. Many buildings and churches are in ruins and hardly a window has not been broken. The velocity of the gale was nearly hundred miles an hour.

Dr. Dumba Given a Safe Conduct.

WASHINGTON, October 1. Sir Cecil Spring Rice the British Ambassador has given the State Department a safe conduct for the return of Dr. Dumba to Vienna.

Germany Requested to Interfere On Behalf of Armenians.

LONDON, October 1. WASHINGTON.—The State Department has requested Count Bernstorff to use his influence to induce Germany to interfere on behalf of the Armenians in Turkey.

An American Ship Burned.

LONDON, October 1. The American ship "Vincent" has been burned. Captain Mate, the Second Mate and the carpenter were injured. No details of the disaster have been received.

TELEGRAMS.

GERMANY.

German Munitions for Austria
Austrian Stocks Exhausted.

LAHORE, October 1.

LONDON, September 30.—Reuter's Amsterdam correspondent states that during the last few weeks Austria has received large quantities of munitions from various industrial centres in Germany. Apparently Austrian stocks are completely exhausted.—"C. and M. Gazette" cable.)

The Great Allied Offensive.
Opinions in the German Press.

AMSTERDAM, October 1.

The wounded arriving inland from the Western Front and situations on that front are preoccupying the German Press, the tone of which has altogether changed.

The "Lokalanzeiger" says:—"It cannot be denied that the new enemy offensive is of the greatest importance, obviously aiming at a decision."

The "Vossische Zeitung" remarks:—"In view of the bitterness and indefatigable severity of the daily repeated attacks, it must be concluded that this offensive surpasses all previous offensives."

Captured Positions Consolidated.

The absence of a further report from Field Marshal Sir John French is explained by Berlin communiques, which have stated that the Allied offensive on Wednesday continued only in Champagne, while the British were consolidating their positions on the captured ground.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, October 1.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State:—30th September. The French Communique emphasises the importance of the success obtained. The Germans not only obtained strongly entrenched positions on an extended front but sustained a total loss of killed and wounded and prisoners amounting to the strength of three army corps. The number of prisoners is 23,000. Guns brought to the rear number 79. Progress east of Suhez continues. The French after obstinate fighting reached Hill 149 culminating in the point of Verny Crest dominating the ground eastward and maintained all the new positions previously taken. In Champagne the struggle continues without respite along the whole front for the rear positions of the enemy and for the salient north of Meunil east of Souain. The French made progress near Tahere north of Messiges on the border of Argonne. The French President in a letter congratulating the War Minister speaks of the magnificent results produced by the operations and that the troops definitely asserted their superiority over the enemy.

My announcement of the British success in Mesopotamia and enemy's flight towards Baghdad was loudly cheered in the Commons. On the Eastern front the Russians maintained position the German Cavalry withdrawing east of Vileika while the Russians advanced east of the town. Hostile air raids over Serbia are reported and further fruitless attempts by the enemy to cross the Drina.

The Viceroy.

Date of Leaving Simla.

SIMLA, October 1.

His Excellency will leave Simla on the 15th October and the departure will be private. Leave dress will be worn by the civilians and review order by the military officials.

His Excellency after visiting Naini Tal and Dehra Dun returns to Delhi on the 1st November. The party accompanying will consist of the Hon. Diamond Hardinge, Miss Ostel, Lt-Col. Col. Maxwell, Lt-Col. Sir James Roberts, Mr. Mercalfe, Captains Brown and Hardinge, A. D. C's.

The Viceroy to Visit Bikanir.

DELHI, October 1.

Intimation has been received here that His Excellency the Viceroy will visit Bikanir by the middle of November. Arrangements are in progress for His Excellency's reception and among the entertainments there will be a big game shooting party at the lakes. The agricultural outlook is not encouraging as only so far a little more than one and a half inches of rain has been received. Already there are signs of distress but the Durbar is making adequate preparations to meet the situation.

Dinner at Viceregal Lodge.

SIMLA, October 1.

There was a dinner party at Viceregal Lodge to-night. Amongst those present were Sir Harcourt Butler, Member of Gwalior, Sir Charles Fore, Major General's Payne and Stuart, Mr. T. Curri, Mr. H. T. Keeling, Lieutenant L. Sanderson, Mr. Santley Reed, Mrs. Fierfield, Mr. and Mrs. Wood.

The Railway Conference.

Programme of Construction Curtailed.

SIMLA, October 1.

The most important functions of the Railway week were the conferences with the Railway Board relating

TELEGRAMS.

to the Railway programme and the Agents discussed the schemes with the Board. It may be taken as certain that they will be recast as the capital outlay for the next year will be curtailed on account of the war. A twelve crore programme which was sanctioned for the present year may be regarded as out of question, while it may be expected that sufficient funds will be forthcoming to meet the demands for improvements of open lines and also to keep the new works in hand going. No new construction of any consequence is likely to be undertaken next year.

Crop Telegrams:

SIMLA, October 1.

Crop telegrams for week ending Saturday 2nd October report general and seasonable rain fall throughout the country except in Rajputana, Punjab, Kashmir where more rain is urgently needed. In Rajputana autumn crops on unirrigated areas have been practically lost almost everywhere except in Kotah, Jhalajar and parts of Bund. The conditions of standing unirrigated crops in Punjab are poor. Crops are withering in parts of Surat, Cutch, Rewa Kantha and Sakkur. The conditions of other provinces are on the whole good.

Bills Obtain Viceroy's Assent.

SIMLA, October 2.

The Viceroy has given his assent to (1) Hindu University Bill, (2) Enemy Trading Bill, (3) Inland Steam Vessels Bill and (4) N. W. F. Constabulary Bill. These are gazetted as Acts this morning.

CALCUTTA.

The Shibpur Dacoity.

Dead Bodies Brought.

CALCUTTA, October 1.

In connection with the Shibpur dacoity case the dead body of Jatindra Mukherji, Son of Ram Chandra Mukherji of Birpore and two other dead bodies, one of a Kaibarta and the other of a Banaj, all of whom were shot dead by dacoits were brought to Krishnagar this morning. Ram Babu's third son who received a fatal shot in the lower region of the abdomen died in the Krishnagar Hospital this morning after the extraction of a bullet.

Later:—In connection with this dacoity it is said that four men said to be dacoits were arrested last night at Purvasthali, the rest having escaped to the jungle. A suspicious heavy parcel reached Bethvadahari yesterday morning from Calcutta. It is suggested that it contains cartridges and ammunition for the dacoits. The parcel has been detained.

Latest Particulars.

Latest particulars of Krishnagar dacoity which was accompanied by murder show in addition to revolvers some men of the gang were armed with rifles which they used with great advantage. It is reported that four persons have been killed and six seriously injured. No Bengal armed police are on the track of the gang. Long lines of telegraph wires were cut, at Dhudulia station on the Murshidabad side of Krishnagar. A system of Dak service is reported to have been employed by the dacoits.

Bengal Coal.

CALCUTTA, October 1.

The "Capital" writes:—"Bengal coal companies appear to be in for good time. There is a strong rumour in the market that Government will purchase every ounce of Bengal coal that can be spared for Mediterranean fleets and for local consumption in France. Freight will be provided by Government as usual. Bikanir braves got the first scent of the new fox and yesterday rushed the coal share market. From Simla we hear that our Allies have agreed to use only Indian, Australian and Japanese coal east of Suez.

BOMBAY.

Sir P. Pattani Entertained.

BOMBAY, October 1.

The Hon. Sir Prabhashankar Pattani is having a number of engagements of a social nature. In the afternoon of the 30th September, he took tea with the members of the Servants of India Society while last night the Hon'ble Mr. Shepherd had invited about 150 friends to meet Sir Prabhashankar and Lady Pattani at an "At Home" party at his house which was most beautifully decorated for the occasion. This evening he was entertained at a Pansupari party by the ladies of the Servants of India Society. He spent about one hour. Mr. A. A. the President of the Municipality, had also arranged for a evening party in his honour a few days ago.

A London Correspondent's Letter.

BOMBAY, October 1.

The London Correspondent of a local paper writes:—Not for many years past has London seen so few Indian students at their usual occupations as during this summer. A good number was absorbed in Ambulance Corps which were sent for Indian students at Cambridge are filled and only very few remain open at Oxford.

Mr. N. C. Sen of 21, Cromwell Road has shown himself to be the right man in the right place and has had the valuable co-operation of his wife, one of the most refined Indian ladies who have ever sojourned in this country. Three days of each week wounded sepoys assemble at their place. Informal receptions arranged by Mr. and Mrs. Sen have been attended by many well-known people who take the opportunity of becoming acquainted with the soldiers.

Mr. A. Azra who presented the Mahomedan soldiers with "Koran" is making arrangements for Sacred Books to be supplied to the Hindus and the Sikhs. In response to the suggestion from the Aga Khan, Mr. John Pollen is publishing a translation of Omar Khayyam for the benefit of the Indian Soldiers' Fund.

TELEGRAMS.

Famine Relief Fund: Measures to
Relieve Distress.

BOMBAY, October 1.

At yesterday's meeting of the Committee of the Presidency Famine Relief Fund at the Secretariat among those present were Sir Jamsetji Jijibhoy, Hon. Sir Chinubhai Madholal, Sir Fazalbhaji Currimbhaji, Narottam Murarji Goculdas and Mr. H. A. Wadia. The Hon. Secretary reported that the fund had Rs 7,400 and another Rs. 13,000 expected. It was resolved to authorise the Chairman to accept the help of the leading citizens to devise means for raising and administering the funds to relieve distress from famine in affected districts of the Presidency and in Native States. In accordance with a resolution a meeting of leading citizens has been convened by Sir Jamsetjee Jeejeebhoy on 13th October at the Secretariat.

Fathers of German Jesuit Mission.

Difficulties in Filling their Places.

BOMBAY, October 1.

The question of replacing alien enemy Fathers of Jesuit Mission, who are being repatriated or interned, have for some time been discussed and causing some difficulties. As was announced sometime back groups of Jesuit priests from Mangalore Mission are expected to arrive here shortly, but their number it is said, is inadequate to meet the demands of the educational institutions and Mission work. The Rev. Father A. Goodier S. H. Principal of St. Xavier's College who has gone to England has, it is understood, the object in view to procure the priests of British and American nationality for work at Jesuit Mission in Bombay. Rev. Dr. Jurgens, Roman Catholic Archbishop of Bombay, who is of enemy nationality, has it is believed, been given option of either remaining in the country or leaving, as he pleases, out of consideration for the very long period he has spent in India.

Employment for Unemployed Parsis.

BOMBAY, October 1.

The Parsi Association has formed an agricultural scheme for the unemployed Parsis for which they have secured large tracts of agricultural land in a Native State with very advantageous conditions.

Criminal Proceedings Against an Insolvent.

BOMBAY, October 2.

Notice has been issued under Section 104 Insolvency Act against Rao Bahadur Naginohand, Zaverchand, an insolvent, to show cause why criminal charges should not be framed against him for making false entries in Jangad book as regards certain pearls which were deposited in the Indian Specie Bank now in liquidation by the insolvent. The Commissioner of the Insolvency Court, Bombay, after hearing both sides has framed three charges against the insolvent as set out in the notice. The accused pleaded not guilty. He will put in his defence at the next hearing.

The Next Viceroy.

Speculation in London.

BOMBAY, October 1.

The London Correspondent of a local contemporary writes:—Though as previously intimated Lord Beauchamp has been well in the running for the Viceroyalty, he can no longer be said to be the first favourite. Whatever might have been the case if a selection had been made before the Coalition Government had been formed the Prime Minister has not now an unfettered choice. With a Unionist Secretary for India and two Unionist ex-Viceroy in his cabinet he has to take account of the feeling on "the other side" to use a phrase rendered obsolete for the time being, and it is understood that in some influential quarters the attitude in respect to Lord Beauchamp is that which on a famous occasion the "Punch" attributed to Queen Victoria when the prospect of Lord John Russell being asked to form a government was discussed. "I am afraid you are not quite man enough for the job, John". Consequently the name of Mr. Lewis Harcourt again comes up. If persistency of rumour afforded a sufficient test, the First Commissioner of Works would be the certain nominee. But meanwhile another name is mentioned in best informed circles, and the prospects of the appointment of Lord Murray of Elibank are quite as good as those of Mr. Harcourt and better than those of Lord Beauchamp.

Military Life of Egypt.

A Cairo correspondent writes:—Egypt continues to throb with military life though all the troop movements are carried out at night with secrecy and precaution. On a recent morning Cairo woke up to find one of the camps in the vicinity of the city occupied by a Canadian contingent side by side incidentally with an Australian one. Cairo gave them royal welcome which they obviously appreciated. The Canadians are very much of the same physical type as the Australians to whom we are now thoroughly accustomed. Big brawny sinuous individuals who exemplify manhood at its best both physically and morally, no degenerate or loose livers, who could boast the bulk, the physical fitness and the stamina of these Canadians and Australians.

BEHAR.

Balasore Dacoity.

An Important Witness Dies.

BALASORE, October 1.

In connection with the Balasore Dacoity Case an unfortunate incident deprives the crown of an important witness. Dattar Dasar Rohman Khan Bahadur, Civil Surgeon was driving on his rounds on Monday morning when a big monkey sprang from a tree in front of the horse. The horse bolted and dashed into a tree throwing him violently on the ground. He died on Wednesday from the effect of the injuries. He conducted the post mortem examination on Jotindra Nath Mukherjee and Chitta Priya Roy who were killed in the fight.

THE VICEROY'S COUNCIL.

Hindu University Bill Passed.

LORD HARDINGE'S REVIEW.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

Answers to Questions.

SIMLA, October 1.

Sir Reginald Craddock replying to the Hon'ble Mir Asad Ali's question re the strength of the Indian Police and the Criminal Investigation Department said:—(a) "A statement is laid on the table showing the strength of officers and men separately in the police force in the several provinces for the 10 years 1904-1914. The complete figures for 1914 are not yet available. (b) For the years 1905-1910 the Hon'ble Member is referred to the information given in the statements which were placed on the table at the meeting of Council held on the 11th September 1911 in response to the Hon'ble Mr. Gokhale's question of 24th January 1911. The figures for 1904 and for 1911-1913 are not at present available but the information will be collected and laid on the table when complete. (c) The figures for the total expenditure on the police in the several provinces for the years 1904-1913 are given in the statement laid on the table. The figures for provincial expenditure on the Criminal Investigation Department for the years 1905-1910 were given in the statements furnished in 1911 which are referred to in the previous portion of the reply and supplementary figures for 1904 and 1911 to 1913 will be collected and laid on the table subsequently. (d) The reply is in the negative. (e) The Government of India have never contemplated nor do they now contemplate the abolition of the Criminal Intelligence Department."

Mr. Gillan replying to the Hon'ble Mir Asad Ali's question re Indians employed in munitions factories said: "Indians are being largely employed in munitions factories in India. The precise proportion which their numbers bear to that of Europeans and Anglo-Indians so employed cannot be ascertained without some difficulty and delay. It may be stated however, that the proportion is approximately that usually obtaining in railway and private workshops."

Sir Reginald Craddock replying to the Hon'ble Mir Asad Ali's question re internment of Indians under the Defence of India Act said:—(a) "The Hon'ble Member is referred to the reply given to the question put by the Hon'ble Mr. Dadabhai (b) The Hon'ble Member is referred to the provision of Rule 3 of the Defence of India Rules 1915. No question of any offence arises and the various restrictive orders that may be passed under that rule are of a preventive and not of a punitive nature. (c) and (d) These are matters within the discretion of the Local Government and the Government of India have no detailed information on the subject. The Hon'ble Sir Reginald Craddock replying to the Hon'ble Mir Asad Ali's question re press prosecutions under the Press Act 1910 said: "The information desired by the Hon'ble Member is being collected and statements furnishing it will be laid on the table in due course."

Action Taken Under Defence of India Act.

In reply to questions by the Hon. Messrs. Dadabhai and Mir Asad Ali Sir Reginald Craddock submitted a statement on the action taken under the Defence of India Act. It shows the number of persons tried under the special procedure of section 3 of the said Act, i. e., 133 for Bengal of whom 3 were acquitted, 65 convicted and 55 still under trial; 3106 for the Punjab of whom 2738 were discharged, 70 acquitted, 141 convicted and 157 still under trial. The figures for the other provinces are "nil". The number of persons interned in Bengal is shown to be 26, in the Punjab, 53 in the U. P., 5, in Bombay, Burma and Madras, 2, in Delhi 7.

Dr. Sunder Lal.

Dr. Sunder Lal in supporting the Hindu University Bill said that the public were thankful to the Government for their kind support of the Bill and requested the Council to pass the Bill unanimously. He thanked the members in charge for his labour in the Bill. It was the first residential University of its kind in India. It was generously supported by the Hindu public a feature which was impossible in India some years back. He hoped that the young men to be turned out by the new University should prove themselves equal to their compeers of other University. He repeated thanks to the Government and Mr. Sharp for the part played by them.

Pandit M. M. Malaviya.

Pandit Madan Mohan Malaviya in supporting the Bill expressed thanks of the Hindu public to His Excellency Sir Harcourt Butler and members of the Council for their kind support of the Bill. He believed the policy of the Bill was the policy of trust and confidence in the people. He referred to the history of the movement which is associated with the work of the Mahomedans who really made more progress with their scheme under the leadership of H. H. the Aga Khan. Referring to the provision of the Bill he said that they should look first to the good elements of the Bill which were all due to Government's praiseworthy attitude. The first point in that connection was the connection of the Viceroy with the University which was now acceptable to the community instead of the former proposal that the L. G. of the U. P. should be the Chancellor of the University. The powers reserved by the Government are only emergency powers which leave the University free in its internal administration. The right of explanation from the University conceded by the Government was an important concession. The assurance on this subject of Sir Harcourt Butler was very important in removing misgivings. He said that in future if amendments were proposed on behalf of the Hindus in the Bill Government would consider the spirit in which they would be made the spirit of co-operation for the best aims. He was glad that Lord Curzon's idea of a residential university was now being realised in India for the first time.

Rai Sitanath Roy.

Rai Sita Nath Roy supported the motion and said: His Excellency's efforts were nobly seconded by Sir Harcourt Butler. The speaker eulogised the services of the Maharaja of Durbhanga, Pandit Malaviya and last, though not the least, Mrs. Besant. He alluded to the character of the University and urged the establishment of the chairs of commerce and agriculture.

Nashipur Maharaja.

The Maharaja of Nashipur alluded to the enthusiasm for the University all over India and said that educational work was imperfect without religious education. He alluded to the details of the measure and said that the machinery would be cumbersome and should have been simplified. He supported the Bill and asked the Council to pass it into law.

Mr. Vijayaraghavachariar.

Mr. Achariar spoke for more than twenty minutes. Not out of fear for the grave warnings given by the Education Member but in performance of the public duty he discussed the Bill at length and paid an eloquent tribute to the Maharaja of Durbhanga, Pandit Malaviya and Mrs. Besant who had three separate schemes and who blended them into one with the result embodied in the Bill before the Council. He thought that three alternatives were open to them for placing the University on a constitutional basis firstly to register it under the Society's Registration Act, secondly to take out a Royal Charter and thirdly to seek legislation but he did not understand the reasons why the last course was chosen. Alluding to the criticism that Government by sanctioning the University was departing from their accepted policy of neutrality Mr. Achariar denied the charge and said it was not a denominational but a religious University and gave instances showing even in State aided institutions religious education was being imparted to Members of alien faith. As regards the merits of the Act relating to the framing of the Act and powers of control secured for the Lieutenant-Governor as visitor and the Governor-General in Council the speaker pointed out that his Council had no power to pass the measure as its law and to leave it to the coming University to modify or annul a portion of it and he said that two sets of authorities should not have independent and separate statutory powers of control touching one and the same subject when it was possible that they might arrive at opposite conclusion and pass conflicting decisions at the same time. He had consultations outside the Council on these two points and he had been assured that the latter state of things would not arise while as to the former he believed that the interpretation put by the Government upon the Indian Councils acts was broader and more beneficent though in his view erroneous. He did not desire to press his technical objections on this occasion as regards the clauses touching the merits of the measure. They related entirely to the enormous power of control taken by Government under the Act but he said he was prepared to accept the assurance given in the Council and also in the letter of the Hon'ble Sir Harcourt Butler to the Hon'ble Maharaja of Durbhanga dated 18th July 1914 in which he said that there were "emergency powers which may never be exercised and can be exercised only very occasionally". Hence Mr. Achariar was unwilling to raise a controversy and withdrew his objections feeling sure that the assurance covered the provision relating to the position and status of the Professors of the University who would be as secure as the Professors of the State Colleges. Lord Curzon would be no doubt glad that his ideas as set forth in one of his speeches which were quoted are now going to materialise. He hoped that the University would be characterised by compulsory religious education as one of its cardinal features. This experiment had been tried for 16 years in the Central Hindu College with good results and there need be no fear as to dissolution on the question among the Hindus.

He concluded by repeating his thanks to H. E. and Sir Harcourt Butler and expressed a hope that this new centre of life and light would produce young men imbued with love of God and love of country and make them worthy citizens of the Empire.

Amendments.

Mr. Achariar moved that the word "classes" be added before the words "castes and creeds" in Clause 4 (1) of the Bill and explained that the object of his amendment was that there might not be any difficulty in giving effect to the intention of the promoters and Government that the University would be open to all including those who were known as the submerged classes. He added that his amendment was almost verbal. The amendment was accepted. Mr. Achariar then withdrew his other amendments and explained that he would give his reasons at a subsequent stage of the Bill.

Sir Harcourt Butler congratulated the Council and also the three active workers, the Maharaja of Durbhanga, Pandit Sunder Lal and Pandit Malaviya. He wished the University all success and announced the grant of a lakh of rupees a year. The Bill was then passed.

The Viceroy's Speech.

I am indeed very pleased that the Hindu University Bill, that has been under discussion during the past four years, has to-day become the law of the land. I warmly congratulate the Promoters and believe firmly that in spite of small differences of opinion upon the constitution of the proposed University time will show that its results are beneficial to the Hindu community.

The War.

It is now more than a year that we have been at war and although we may have been disappointed

TELEGRAMS.

in our earlier calculations, that the war would not last twelve months and in our hopes that Germany and Austria would by this time have been crushed by the weight of the forces opposed to them, it is nevertheless an indisputable fact that the outcome of the war has so far proved a far more disappointment to the enemy. Evidence from every side tends to show that Germany had been secretly preparing for the last 20 years to strike such a blow as would secure for her the mastery of Europe and the undisputed dominion of the world. Her expectation had been to crush France in a few weeks and then to be free to apply all her strength and that of Austria to defeat and dictate such terms to Russia that the latter Power would ever remain subservient to her arms. The German programme was to have been completed in a few months. But although owing to her treacherous violation of the neutrality of Belgium which she was bound by treaty to respect, Germany still retains possession of the greater part of Belgium, a considerable part of the Northern France and a large slice of Russia, still her plans have miscarried and she is now farther than ever from the attainment of her aims. We can feel nothing but admiration for the magnificent courage and tenacity with which, in spite of their shortage of arms and munitions, our Russian Allies have met the sledge hammer strokes of Germany and thanks to the remarkable strategy of the Russian commanders, they have maintained their armies in tact while delaying smashing counter-strokes to the German offensive. It is clear that such tactics must inevitably hasten the end by the exhaustion of the enemy. The deciding factor in this war will, however, be proved in the end to have been England's power which has already cost Germany the loss of her colonies, the destruction of her trade, the ruin of her finances, and severe economic pressure. In the meantime Germany is hemmed in by land and sea. She has succeeded so far in keeping the German soil free from the invader, but time is against her. While the forces of the Allies have increased by millions and their shortage of arms and munitions is being made good by the factories and workshops of the whole world, whose supplies under the protection of the British navy pass almost unmolested over the waterways of the wide seas, the enemy is fighting in diminishing numbers with decreasing material with ever growing financial and economic difficulties. During all this time Belgium hangs like a millstone round the neck of Germany for she knows that not one of the Powers who have taken up the arms and are making huge sacrifices in blood and treasure for the triumph of right over might and of truth over treachery will ever sheathe the sword so long as a single German soldier remains on the outraged soil of Belgium. The breach of all accepted international obligations in war and the cruel and barbarous treatment of helpless people by German soldiery have hardened the hearts of all and have steeled the determination of the Allies to crush for ever the arrogant pride of a nation whose avowed aim is the downfall of civilisation and the negation of liberty. The struggle may still be long and arduous but in a few months time the end should be in sight.

Tranquility in India.

In India tranquillity has prevailed and measures taken under the Defence of India Act have succeeded in restoring order in the Punjab which had been disturbed during the course of the last cold weather by the return of emigrants from Canada and the United States imbued with revolutionary ideas. The powers granted under the Defence of India Act have been used with great care and discrimination by his Honour the Lieutenant-Governor and there is every reason to believe that the loyal people of the Punjab have been thoroughly satisfied with the working of the special tribunals created under the Act. I wish at the same time to express my appreciation of the loyal attitude of the people of the Punjab in the assistance they have readily given to the Police in hunting down these dangerous desperadoes and my admiration of the fearless and courageous devotion to duty of all ranks of the Punjab Police. On the Frontier I regret to say that our posts have been repeatedly attacked by large bodies of ignorant and financial tribesmen from tribal territory, but in each case they have been successfully driven with considerable losses and at the cost of a few lives amongst our own soldiers. I always regret such useless waste of the precious lives of our soldiers at the hands of these hordes of barbarous tribesmen. Nothing could have been more staunch and loyal than the attitude of our own tribesmen living within our border. The Amir of Afghanistan has from the beginning of the war observed an attitude of strict neutrality and I have every reason to believe that it will be maintained.

Persia.

In Persia the situation leaves much to be desired. Roving bands of Germans and Austrians armed with rifles and machine guns have been wandering throughout the country trying to stir up trouble and as in the case with Turkey to provoke Persia to take hostile action against the Allies. Only recently thanks to the encouragement of German agents two British Officers and an Indian soldier were ambushed and killed by tribesmen near Bushire and the British Consul at Isfahan was fired at and slightly grazed by a bullet while his Indian orderly was killed. Owing to the insecurity in Bushire and the danger to life and property in that port our troops are in occupation of the city and with the consent of the Persian Government will remain there until steps have been taken by the latter to restore internal peace and order. We trust that such steps may not be long deferred.

A Personal Matter.

I will now refer to a personal matter. I am aware of the appeal that you made to the Secretary of State for an extension of the term of my office and I am equally well aware that your appeal received support from influential meetings held all over India. As I told you in the Council on the 25th March the decision in such a matter did not rest with me. But you knew, as His Majesty's Government knew, that I was ready and willing and even to do whatever His Majesty's Government might wish me to do for the good of the Empire and of India. In such a case no personal consideration could have any weight and I would gladly obey any behest of the kind of his Government so long as I enjoyed health and

TELEGRAMS.

strength to carry it out. When I was asked by the Prime Minister, with the King's approval, if I would consent to remain in India till the end of the next March I readily agreed. I was fortified in this decision by the knowledge that in doing so I was meeting with the wishes of the people of India and thus making some slight but inadequate return to them for the overwhelming sympathy and affection that I have always received from them. Moreover in these critical times it is a source of happiness to me to be able to do anything however small to help the Empire and especially if in so doing help India in whose people I have implicit confidence and trust. There has, I believe, been some disappointment that the term of extension was not longer but I ask you to believe, as I do myself, that in this the British Government know best and that their decision has been actuated by what they believe to be the best interests of India. We can only hope and trust that by the next spring this horrible war may be over or at least in its closing phase.

My Colleagues: A Resume.

Now after this personal explanation I wish to address a few words to you, my friends and colleagues of the past three years. Nobody dare look back upon the past fourteen months of war and the part that India has played in it with greater pride than I do and nobody can be more appreciative than I am of the deep-seated patriotism and whole-hearted loyalty of the people of India which will ever shine forth as a beacon to the future and illumine the history of this land. But as the war progresses its pressure will naturally be felt more and more and although the final result is beyond question there may be a phase of anxiety and depression in store for us in the future. When these times come if they do come we must show the world that India is united, that the blood of Englishmen and Indians has not been shed and intermingled on the battlefield in vain, that all attempts to create trouble and sedition in this land are vain and fruitless, and in this task I confidently count on your assistance and the co-operation of the people in preserving the fair fame of India that I prize so much to the end. It is a source of real pleasure to me to feel that to-day is not a day of farewell between us and that like me you also have received an extension of your terms of office. I shall consequently look forward with pleasurable anticipation to meeting you all again in Delhi in February.

The Coming Delhi Session.

I should like to take this opportunity of making a statement on the business of the Delhi Session and the approximate date on which the Legislative Council will meet in the cold weather. If the war continues it is the intention of the Government during the coming Delhi Session to follow the principle accepted this year and to postpone as far as possible all controversial legislation save such as is of such an emergent nature as to make such a course impracticable. I received great assistance from Hon'ble Members this year in avoiding controversial business and I have no doubt that my Government will receive the same consideration at your hands in the coming winter session also. As to the date on which the Council will meet you will remember that this year the Session began on the 12th January and the Council was then adjourned until the 23rd of February. Considerable personal inconvenience and expense was caused to Additional Members by this procedure. Many members returned home immediately after the first meeting and did not return to Delhi until the end of February. Others who had come from great distances were unable to return to their own Provinces in the interval and were detained for six weeks at Delhi to no purpose. Incidentally also this adjournment involved considerable unnecessary expense to Government and in the case of Official Members some dislocation of provincial arrangements. These disadvantages are unavoidable in an ordinary year when a full session is held and are more than compensated for by the full discussion of important Bills and resolutions. The circumstances during the next Session will however, be exceptional as no controversial business will be transacted and I do not think that any useful purpose will be served by my summoning the Council to meet in January and then postponing the future meeting until late in February as was done this year. I propose, therefore, unless some unforeseen occasion arises not to have any meeting of the Legislative Council in the coming cold weather until the middle of February. The exact date will be notified to you latter and will necessarily depend on the amount of legislation that is undertaken. For it must be remembered that the careful examination of details of non-controversial legislation takes considerable time. I trust that you will understand that in taking this course I am actuated solely by the desire to avoid the personal inconvenience to Hon'ble Members and unnecessary dislocation of business. Further to allay any idea that this procedure may in future years be regarded as a precedent for postponing the opening meeting of the cold weather session, I may add that there are no grounds for such a misapprehension. My Government is fully aware of the great advantages which are secured by the full discussion of public questions in this Council and has no intention or wish to curtail the cold weather Session in normal times. The procedure, which I propose to adopt for the coming Session, is an exceptional procedure adopted in exceptional circumstances.

The Parting Friends.

When we reassemble for the cold weather Sessions in Delhi my Council will to my regret have lost its two Senior Members in Sir Harcourt Butler and Sir Ali Imam and this Council will have lost its Vice President. It is hardly necessary for me to expatiate at length on the great services rendered by Sir Harcourt Butler to education and sanitation during his tenure of office as Member for Education. The immense development of education and sanitation that has taken place during the past five years and the skill with which he has piloted, through all its stages, the Hindu University Bill that has just been passed and other educational measures speak for themselves. He is now about to undertake the Government of an important province of the Indian Empire and I am sure that he will achieve the success that we all wish him. As for Sir Ali Imam I can only speak of him as a colleague imbued with the highest sense of duty, patriotism and loyalty. Not only by his actual service as head of the Legislative Department but also by his constant

TELEGRAMS.

helpfulness and loyal but straightforward advice he has been of the utmost advantage and assistance to me and my Government. Now that he will be retiring into private life we wish him all success and happiness.

One word more before I close. This is also to my regret the last occasion when we shall have the pleasure of seeing our friend Sir William Vincent sitting at that table in front of us. I feel sure that I am only giving very inadequate expression to the feelings of myself and this Council when I say how warmly we all appreciate the tact, ability and unflinching courtesy with which he has always performed his duties as the Secretary of the Legislative Council. We shall miss his genial and friendly presence next February but our loss is the gain of the Province of Bihar and Orissa where I am quite sure that he will fulfil his new duties with the same satisfaction to all as he has performed his old. We all wish him every success. Now, I declare this Session closed.

PUNJAB.

The Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, October 1. The Lieutenant-Governor of the Punjab has rejected all petitions of the accused in Lahore Conspiracy Case excepting the sentence of death passed on Kala Singh which has been commuted to transportation for life.

Urdu Bulletin's Ram Number.

LAHORE, October 1. The Urdu Bulletin announces that its Proprietors have decided to bring out a special Ram number in honour of the victory of Rama over Ravana. This will be issued on 17th October and will be profusely illustrated. A large number of pages will be written by famous Urdu writers throughout India. The price will be simply one rupee and handsome rewards offered to writers of poetry and prose. The circulation is expected to be very large.

CENTRAL PROVINCES.

The Volunteer Aid Association.

NAGPUR, October 1. The subscriptions to the Nagpur Voluntary Aid Association for 6 months ending the 13th September counted to Rs. 57000. Rupees 56000 have been expended during the period including a large contribution to St. John Ambulance Fund.

The Amolakchand Case.

Mr. Norton Resumes Arguments.

NAGPUR, October 1. Continuing his argument yesterday before Stanyan the Additional Judicial Commissioner, in the Amolakchand appeal case, Mr. Norton criticised the evidence of certain witnesses and also the judgment of the Sessions Judge to show that the Sessions Judge absolutely misapprehended the purpose of the evidence and failed to bring a judicial mind to bear upon the case. Hon'ble Sir Bipin Bose also spoke on behalf of Amolakchand. The case was resumed to-day. After Dr. Gour had spoken for Bhimrao Mr. Dick, Standing Counsel, for Government, was replying for Government. The case is expected to finish to-day. It has caused some local sensation and the court rooms were crowded on both days.

SIND.

Welcome Rain in Karachi.

KARACHI, October 2. Thunderstorms in the Karachi District gave about one inch of rain yesterday relieving the absolute drought and skies are still unsettled. Public works relief measures have been instituted for the distressed people in the Thar and Parkar districts. The freight market is practically lifeless.

SOUTH INDIA.

The Breach on the B. N. Ry.

KHURDA, ROAD, October 1. The Traffic Superintendent, B. N. Railway wires:—Continuous and heavy rain has impeded the repairs to the breach at mile 432 and Transhipment of mails and passengers will continue for 24 more hours at least.

The Ceylon Legislative Council.

COLOMBO, October 1. A meeting of the Legislative Council was held yesterday afternoon, the Governor presiding. Rs. 5½ millions are to be raised by new taxation on tea, rubber, cocoa, cardamoms and coconut produce. The Governor made a lengthy speech, detailing the objects in view and the Colonial Secretary followed by moving various resolutions on each head under which proposed taxes were to be levied. During the proceedings the Hon. H. Van Cuzlenburg, Burgher Representative, took ill and had to be carried to the adjoining room.

మిత్రముడలి జర్మనివారిని తలపడుట.

ఆముఖ్యమంత్రి అక్టోబరు 1.—శత్రువుల రంగమున నండి గానుడి మరలి వచ్చు నైపుణ్యమును, ఆ రంగస్థితిగల్గినంత జర్మనివారి వాదనలకును నందియున్నది. వీటి భారతీయ మనవడికిని నప్పటికిని చాల వ్యత్యస్తముగ నున్నది. శత్రువులు మనలను మట్టిడించుట చాల ప్రాముఖ్యముగల అంశము నటించుచున్నది. వీరు యుద్ధమున తుదకుట్టించవలె నను నుద్దేశముతో నన్నారని లాకరాంజీగరుపతిక వ్రాసెను.

పశ్చిమము కరువులు ఆనేక సార్లు అతిశయింపజేసి మట్టిడించుచున్నది. పశ్చిమపు మట్టిడికార్యములు గలించినవారిని తిరస్కరించునట్లు చేపట్టవచ్చునని వాసిస్కి జీటంగు పత్రిక వ్రాసెను.

పట్టుకొనిన సానముల బలపరచుట.

ఆముఖ్యమంత్రి అక్టోబరు 1.—సర్వము ఫ్రెంచిగారి నుండి కర్తవ్యము రాకపోవుటకు కారణము బ్రెన్సి ప్రకటనముల వలన స్పష్టముగ చున్నది. బుధవారమున మిత్రముడలివారు చాంపాగ్నిలో మాత్రమే మట్టిడించిరియు, బ్రిటిషువారు అదినరకు తాముపట్టుకొనిన సానముల బలపరచుకొనుచుండిరిని యు ఆ ప్రకటనముల తెలియజేయుట దేశ

వృత్తాంతములు

గౌ. శేషపిల్లె గారు.

గౌ. శేషపిల్లె గారు మా క్రిందికి వ్రాయుచున్నారు. "నేను మరల కాసన నిర్వాణసభలో ప్రాచీనధర్మము సంస్కరింప నుద్ద్యమింపజేయుచున్నాను. సకాలమున నామండు ములలోని నిర్వాచకులకు వావిజ్ఞానమును పంపిణీనాని నిశ్చయమునకు మరల పాత్రుడు కానున్నాడను. వారట్టివిశ్వాసమున కనుబరచి నే నింకను ముఖ్యముగా కాసన నిర్వాణసభలో ప్రజాసేవయున్నట్లు కరకాశముకలిగియుండునని కోరుచున్నాను"

సింలూలో రాజప్రతినిధిగారి మందిరమున నొకవిడుదల—ఈవిడుదల 1వ తేదీ రాత్రి జరిగెను సర్ హార్మిల్లు బట్లరు మున్నగు ప్రముఖులు పెక్కుంది విడుదలకు విచ్చేసిరి.

క్రిరాజప్రతినిధిగారు:—వీరు 15వ తేదీని సింలూను విడుదల. వీరు సింలూనుండి రాజకీయసంబంధ గౌరవములతో బయలు వెడలరు. వా:టూల్, డెరహాన్ల చూడబోయి, నవంబరు 1వ తేదీని ఢిల్లీ చేరుదురు.

పాత్రీ సంఘము:—పరిశ్రమి పార్టీలకు పని కల్పించు నొక ఉద్యమమును వైసంఘమువారు కల్పించిరి. ఇందులకొకకు వ్యవసాయమునకు పనికరించు వికలముగు భూముల నొకసంస్థానమువారివద్ద వున్నవారి.

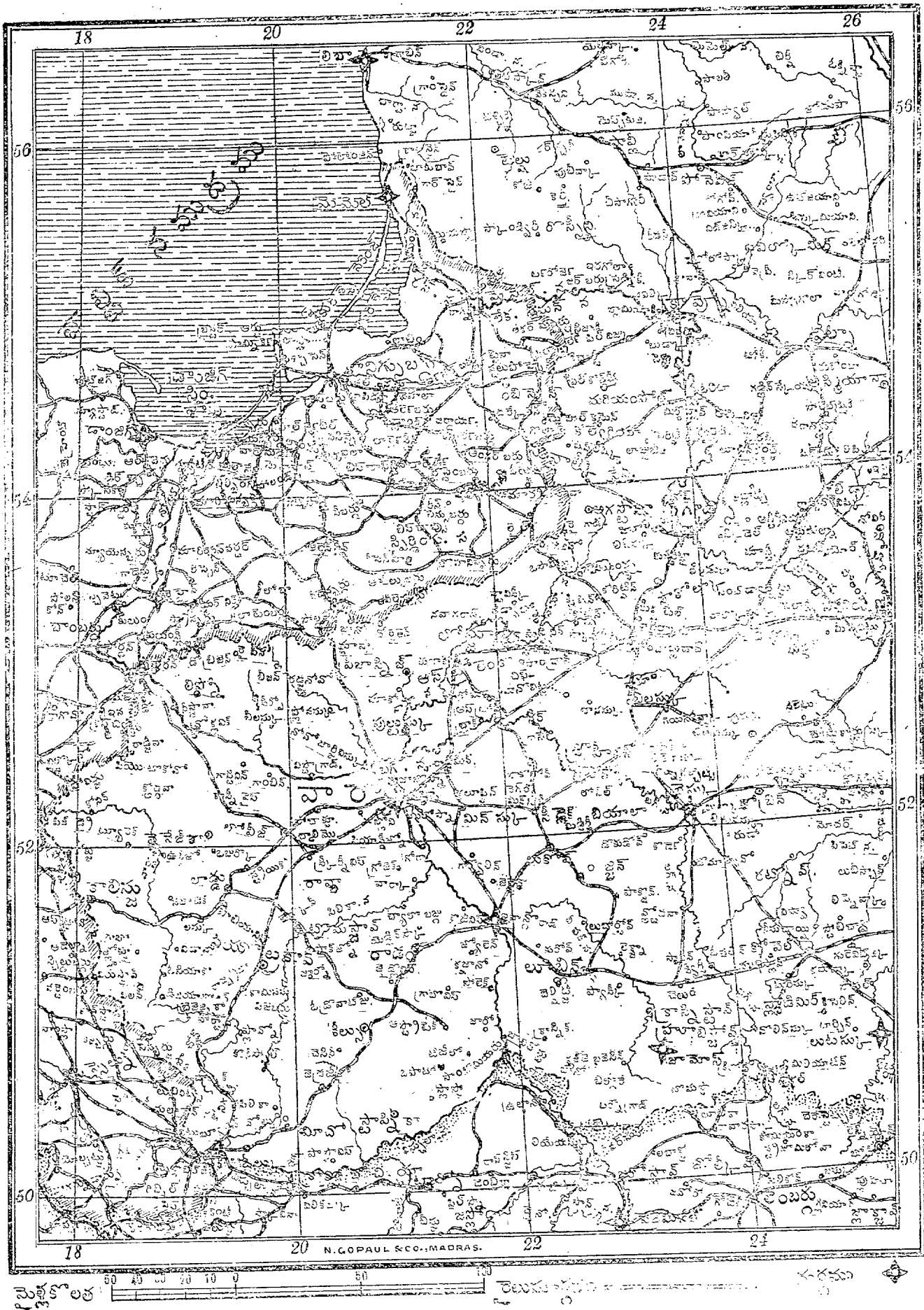
లి. యన్. ఇనుపదారి:—కర్ణాటకముగ వరుసముగా డుటచే 482 మైలున తెగిన యినుపదారిగట్టును మరలపుత్తు చేయుటకు వీలులేకపోయినది. టిపాను ప్రయాణికులను మరి యొకబండిలో మార్చుటకు 24 గంటలకాలము పట్టును.

లాహారు వట్టకేసు:—యద్దయల పిట్టవనుల పంజాబు లెప్పి నెంట్లు గర్రుగు గారు త్రోసివేయించిరి మరల దండన విధింపబడిన కలాసింగునకు మాత్రము జన్మాంత దీప్తిపాతర. వాని శిక్షకు విధించిరి.

వంగరాష్ట్రములోని రక్షణబాగు:—మధ్యరాష్ట్రముగ ములూని నొకాడకము, ప్రాన్సులవాడుక నిమిత్తము చెంగాలు లో వారకు రాక్షసబాగునంటియు కొన నిశ్చయించిరి. అందు వలన చెంగాలులోని బాగుగనలవాటికి లాభము కలుగును. ఇండియ, ఆస్ట్రేలియ, జపానులలోని బాగునే ఉపయోగించు టకు మిత్రముడలివా రొప్పుకొనినట్లు తెలియవచ్చినది అని శేషిటలుపత్రిక వ్రాసెను.

దివాలాతీసిన ఒకసంవత్సరము:—స్విషిరాంతులో ముద్దయ నిశ్చయించిన మత్స్యములగుప్పి తప్పుచాళివల వ్రాసి నందులకు ముద్దయ శేల శిక్షింపబడదని దివాలా కాసనము 104 నెక్కు క్రింద రావులవాద్దరు వాగినచోడే జవర్చంద్ అను వానిపై నోటిసు చేయుటదేను. ఇకపక్షములవారి వాద నుల వినన తరువాత బొంబాయి ఇన్ సాలో వెన్సి కమిషనరు గారు ముద్దయపై మూడుసేనులు మోపి ముద్దయ తాను దొప్పినని చెప్పుకొనెను. ఇంకా విచారణ ముగియలేదు.

సోల్లరువై కేసు —లాహారులో ఇద్దరుపాపాత్మ్యులైన వీరు పటాలములోనుండి పారిపోయినట్లు యొక యువపాపర గృహకార్యనిర్వాహకుని కొట్టి రు 1000 లను హరించి పోయిన కేసు చేయుటదేని 20-1-1915 తేదీన ముద్దయాయి లిద్దరు నాయుపాపరగృహమునకువచ్చి యువపాపరము లిమ్మనిరి. నేనిచ్చిరి. వారు వానిని సాక్షికముగ భరింపనాగిరి. నేను నగదు తెక్ పెట్టుకొనుచుండగా వారిలో నొకడగు వాకరు తటాకన వానికి పిసికెను. రెండవవాడగు రా బ్బును రూపాయలను హరించెను. నేను చేతులు కట్టిరిని. నా నొకరులు పరుగెత్తినట్టిరి. నగదుపెట్టె పట్టుకొని రాబ్బును పరి గెత్తుచుండగ నది క్రిందబడినది. నేను తటాకన దానిపైని కూర్చుండి అరదనాగిరిని. రైల్వే స్టాటుఫారముమీదనున్న ప్రియాణికులు నాకేటను చిని లోనికివచ్చి ముద్దయాయిని పట్టుకొనిరి. ముద్దయాయి తటాకనముగ హరించు వారు పట్టుకొనిరి. అది రైల్వే స్టేషను యువ పాపరగృహకార్య నిర్వాహకుడు సాక్ష్య మిచ్చెను. ముద్దయాయిని పట్టుకొని రైల్వే పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరుగూడ సాక్ష్యమిచ్చెను. ముద్దయాయిలకు ఆరేసి నెలలు కఠినశిక్ష చేయుటదేనిది.

తూర్పురంగము II.

ఒక గోదావరిజిల్లా సబురిజిస్ట్రారు.

ఈదినమున ఒక మహమ్మదీయుల వచ్చి తాము కర్ణాటకల నుండి చెప్పిన తమదస్తావేజు ఒకటి రిజిస్ట్రారువారికి సమర్పించి చెయ్యమని కోరిరి. అది రిజిస్ట్రారుచేయుటకు కొంత లంచము అడిగినప్పటికీ తాను వీరవాడవలెను ఏమియు నిచ్చుకో లేననియు, నా మహమ్మదీయులు రిజిస్ట్రారువారిని ప్రార్థించి రంట, వారూరక చేయమని చెప్పింటి: తుదకు రుకీలు కాబోలు ఆ మహమ్మదీయు లిచ్చుట కంగీకరించినట్లు ఈ 5 లు ఇచ్చివచ్చగా చేయబడదని రిజిస్ట్రారువారు దస్తావేజును రిజిస్ట్రారుచేయ నిగాకరించెట విమ్మట ఆ మహమ్మదీయులు రిజిస్ట్రారువారికిచ్చేరి పరిసరమైన నున్న గృహస్థులతోను వారి ఖోను వీరితోను ఏమేమియో తమ దీక్షయనునగుటించి చెప్పినాము తుదకు తమదస్తావేజును రిజిస్ట్రారుకాదుండుటకు విచారమున బయల్పడునబోయిరి. కొంతసేపటి కచ్చట జనలలోఁ గళవళపాటు బయలుదేరిరి. వారు డిస్ట్రీక్టు రిజిస్ట్రారువారికి, ఇక్కడ సబురిజిస్ట్రారువారు వారుగా లంచములు పుచ్చుకొనునట్లు చాలగా కిరారీలు, కచ్చిసంఘన నిట్టి మాటలుచేయునట్లు చెప్పి రిజిస్ట్రారువారి మోసములను గ్రహించి రని తెలియుచున్నది. మీరు కిరారీని స్వాధీనముగాఁ బ్రత్యక్షమున నిట్లు రుజువుపఱచుకొని నమ్మి ఇంకను కొంతమంది దగ్గర వాజూలములు పుచ్చుకొనియున్నారు. పిమ్మట సంగతి ఏమిజరుగునో తెలియదు. మీరు ఇట్లు ఇదికలుకు జరిగించినవారి సంగతి ఏమియో కాని నేనుకూడ వారలకు నుండఁగనే ప్రత్యక్షమున ఈ 2 ల లంచపుకేసు బయల్పడియున్నది. ఆఫీసుగడి మారములో టయులు తప్పుగా పెట్టబడియున్నది. ఎందులకో విచారించబడినది. పిమ్మట మహమ్మదీయులు వెల్లిపోయినారు. అని యొరు వ్రాయుచున్నాను.

కడప ఎలిమెంటరీ టీచర్లు

25-9-15 తేదీన కడప గాగరాజు పేటలో నున్న లం డన్ మిషన్ స్కూలులో ప్రస్తుతము బర్మా మూడవ క్లాస్ కోర్ మూల్త ఇక్ సెక్టర్ మురాళి హెచ్. డబ్ల్యు. కేలగాక్ దొరగారి ఆధిపత్యము క్రింద కడప ఎలిమెంటరీ టీచర్ల ఆసోసియేషన్ మీటింగు జరిగినది. నుమారు 95 మంది హిందూ బోర్డు, మిషన్, టీచర్లును హాజరైరి. రెండుసాతములును ఒక తెనగు ప్రామాణ్యము ఏర్పాటు చేయునదన. తెలుగు ప్రామాణ్యమును మునిసిపల్ మాన్యువేట పంచమాస్కూలు హెడ్ మాస్టర్ యం మత్తయ్య తిమ్మారాజుగారిచేత వాగ్ ఆడించెరి. ఇక్ సెక్టర్ దొరగారు మీటింగుకు గురించి చాల సంతోషించెరి. కడపకు ఇక్ సెక్టర్ దొరగారు ఉపాధ్యక్షములగు మంచియిది పాలించి ఎట్లనగా, బాలకు బోధించు విషయమును గురించి బుద్ధి చెప్పెరి.

1. పిల్లలకు గాగరకళాకళాసంబంధించి తెక్కలు, పాత కాగితములు, ఉత్తరములు, ఆర్టీలు, పదువుటకును వ్రాయుటకును, టీచర్ల స్వంతముగా వారివాడి గ్రామములకు సంబంధించిన కళాకళాసంబంధమున ఆడించి బాలుకు స్వంతముగా గ్రహించులాగున బోధించుట, ఇది ముఖ్యముగా గమనింపవలసిన బోధించి ఆఖరున మురాళి మూడవ క్లాస్ కోర్ ఇక్ సెక్టర్ దొరగారు హెచ్. డబ్ల్యు. కేలగాక్ దొరగారికి, మురాళి కడపజిల్లా స్కూల్ ఇన్ స్పెక్టరు టు ఇక్ సెక్టరు హెచ్. జి. కృష్ణారావు బి. ఏ. గారికి, మురాళి కడప రెంజిస్ట్రార్లకు సము అసిస్టెంటు ఇక్ సెక్టరు యుండి, గోపాలాచారి బి. ఏ. ఎల్. టి. గారికి, మురాళి కడపరెంజిస్ట్రార్ల మాఫర్ వై జర్ గారకు యన్. సరసింగ

రావు గారికి పూలపరములు చేయబడి. సంతోషముతో మీటింగు యగిసెను.

బందిపోటు కేసు.

మంగరాష్ట్రమున భారీయ : దీనిసరమున కృష్ణానగరము: నకు 10 మైళ్లదూరమునకున్న కృష్ణానగరమున బాబూ కృష్ణవిహార విశ్వానుగారింటి 30 మంది యువకులు సాయుధులై వీర బడిరి బట్టోవహానీ రైలుస్టేషను కీగ్రామము 6 మైళ్లదూరమున నున్నది కృష్ణానగరమునకును బరంపురమునకును తలచివాగ్లల సంఘండ్ 29-9-15 క తేదీ రాత్రి దొంగలు తెల్లగ్రామములోని లలు మరగచ్చా, వాల్మాలయెడ్ల నరికివేరి. వా రొక కడప సెక్కి కచ్చిరి. కడపను గ్రామరేవువీధి నుంచి రాత్రి 12-30 ట వా రాయంటిక వెళ్లిరి. వారు తలుపులు పగులగొట్టి మేడమీదికి వెళ్లి మూడు ఇసుప సెట్లను బద్దలుగొట్టి త్రుక్కా వాయులదోచు కొనిపోయిరి. రెండుగంటలసేపు వా రాయంటి దోచుకొనిరి ఇంటివారి కేకలు మెసలవల్లకులు విని చాలయిది గానినకులు: వచ్చిరి. కానిదొంగలు కిరపానునగ వెళ్లిపోయిరి. గానినకులు వారి వెంటబడిరి. దొంగలువీరపుము రేవునవలపోయినపుడు పు జలు వా రి ని ను ట్టు కొ ని రి. వాహావాహి కొట్టట జరిగినది. బాబూరామచంద్ర ముఖర్జీగారి భూమిదో కకు చనిపోయెను. మరెయ్యక కుమారునికి కొందరు గ్రామ స్థులకును ప్రమాదకరములగు గాయములు తగిలినవి. తలచాత దొంగలు భటూవారివంక కేగి జయపురము ఆవేపులకి మారి తప్పించుకొనిరి. ప్రజలు: చాలకరకు వారిని తోయిరి. వారు ఇసుపలు తోడుకుకొని వచ్చి కొంతదూరమునకు పోయి పిమ్మట వారిని తీసివేసిరి వెంటదొంగువారు చెప్పెరి. తెల్లగ్రామ తిగెలను నరికిసంఘన రైలుబండ్లలోనుగా వెళ్లి నది. పోలీసువారు వాకులు చేయుచున్నాడు.

జాబులు

విలేఖకులకు ప్రకటనము.

నెల్లూరు పురవాసి; ము. వెం.; గుంటూరు మాధ్యమత వార్తలు; జి. ఆర్.; ఆ. వి.; వి. వెం.; దే. రా.; నెల్లూరు వార్తలు; కా. రం.; చి. రం.; ఆ. శ్రీ. శ్రీ గోపాలకృష్ణ సమాజము; స్థలంకోడము చే ప్రకటించబడుటకు చింతించుచున్నాము.

ఒక మీస్ట్రోనుపు ఉత్సవము.

అయ్యో, భీమవరంజూనున్న మైసూర్ మ్యూజీ (ముగగుకాల్) సీనకీయరు గారగు శ్రీ మండలేశ అయ్యగారి దక్షిణాదికి బదిలీ చేసిరి. వీరిని గౌరవించుటకు గవర్న మెంటు బాలికా పాఠశాలలో నొక సభ 25-8-15 తేదీన జరుపబడెను. ఇచ్చటి బాలికాపాఠశాలలో పురుషులతో సంబంధించిన ఇట్టి సభ జరుగుట ఇది ప్రథమము. ఈ సభకు ఆహ్వానము లేకపోవుటచేతనే, అయ్యగారి కేల ఈ గౌరవము జరుగవలెనను కారణముచేతనే పుర ప్రముఖులెవ్వరును వేరవేసి యుండలేదు. అచ్చటకువచ్చినవారు వారికంట్రాక్టునుతోడిడిపాల్పు మెంటుకు సంబంధించిన ఉద్యోగ స్నేహితులును, టవున్ హాలు నిర్మాణమున అయ్యగారికితోడ్పడినవారును, విద్యార్థి నలుగురునై యుండిరి. గవర్న మెంటు బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులయిన ముప్పి రామకృష్ణ బృగ్దాసు ఈసభకు తమస్వాగృహనమున ఇట్టి సభ జరుపుటకు ఇన్ స్పైర్డ్ దొరసానిగారి అనుజ్ఞను తీసికొనిరా! అట్టి అనుజ్ఞ అధికారులెన్నడును దయచేయరు. శ్రీ అయ్యగారి స్నేహితులు ఈసభ బహిరంగసభ యైనచో పురమందరముననే లేక ఇట్టిది తరుచు జరుపు బొండావారి సత్కరమున బాలికాపాఠశాలలోనే చేసియుండవలెను. బహిరంగము గాక గహస్వముగా జరుపదలచినయెడల ఏగృహస్థునియంటిలో జరిపిన బాగుండెడిది. అట్లుగాక బాలికాపాఠశాలలో జరుపుట కేలనుచువార పాటు. డిజిస్ట్రే! బాలికల చే కొలబటులను వేయించియు మంగళహారతులను పాడించియు, స్వస్థ్యమును జేయించియు తన గ్రక్కను బాలికలను గూర్చినలెట్టి ఛాయాపటమును తీయించుకొనియు మొదలైన పనులు జేయించుటకు వారలసాహసించికో ఆసభ ప్రేసి యెంటు గారు దీనికేల ఒప్పుకొనికో తెలియరావచ్చును. ఈసం గలది దొరసానిగారు వినినయెడల ప్రాపంచి రామకృష్ణయ్యగారి పాల్గొనునో? ఏది యెట్లయినను శ్రీవిద్యావిషయము ఇట్లువంటి కుగ్రామములలో ఇంకను అభిప్రాయభేదములు పోలేను. అట్టివోట్ల కుగ్రామికాపురస్థులు కాని ఉద్యోగస్థులు బాలికలతోడనే చెప్పినవిధమున సంబంధించినయెడల గ్రామస్థులయిన మాకు చాల చిక్కులు యందు కలుగును. సంబంధరాచారములను మానుటకు ప్రయత్నించు ఈలోజులలో పెద్దలు ఈరీతిని సంబంధించిన ఇంకగతి యేమి?

25-8-15 తేదీన శ్రీ అయ్యగారిని వాద్యములతో గ్రామము వెంబడి ఊరేగించిరి. ఇట్లు రేగి-చుట ప్రస్తుతపు నాగరికతకు జానెడెడను. నాగరికత కృద్ధి అయినకొలదిని ఇటువంటి యాధాచారములు గూడ వృద్ధిచును చుండుట జాడ నవ్వనవచ్చును. ఏనాడును ప్రజామంజులైన తిహాజీదారులు డిప్రెస్ డెక్షరు గారు బదిలీకాబడినప్పుడును యోగ్యతగల డిప్రెక్టరు మునసబులు బదిలీకాబడి నప్పుడును మా గ్రామమున ఇట్టి ఊరేగింపువంటివి జరిగి యుండ లేదు.

మరి యొక యూరేగింపు:—27-8-15 తేదీన ద్రమ్మలు మొదలయిన మేళముతో నెందుకొకకో ఒక పిచ్చి వానిని ఎవరో ఊరేగించిరి.

స-భాభిగ్రహం.

II

శ్రీకాకుళము పురపరిసాలక సంఘము.

అయ్యో! ఈ పురపరిసాలక సంఘమునకు 1890 సం॥ నకు పూర్వమునండి ము॥ రావుబాద్యరు తిమ్మగజు వేంకటేశ్వరావు సంఘముగాను అధ్యక్షులుగ నేర్పరచబడి నుమారు పదునెనిమిది వేల అకరా 1906 సం॥ నకును అధికారమును చెలాయించి అంతట వృద్ధాప్యము వచ్చుటచేతను, శ్రీతానకోధము కొంచెము కలుగుటచేతను దార్శన్యము తగ్గినందున ఆ యధికారమును వారంతటవారు వదలివెట్టగా అప్పటి మునిసిపల్ కౌన్సిలరు

తమలో నొకరిని ఏర్పాటు చేసికొనలేనందున గవర్న మెంటు వారే జోక్యము కలుగజేసికొని యేయద్యోగమును లేక పూర్తిగా తీరుబడిగలవారగు ము॥ రావు సాహెబు సామి నేని అది నారాయణరావు నాయుడుగారి నియమించగా వారు ఆ గడువు మూడు వత్సరములు అయిన పిమ్మట తిరుగా సభవారి కలను రెండు వర్షాయములు ఎంచుకొనబడి మొత్తమువై 9 సంవత్సరములు వై ర్యన్ గా నుండిరి. ము॥ శివరావుసంతులు గారును పూర్తిగా తీరుబడిగలవారుటచే కార్యనిర్వహణ లోపము లేవియును రాకుండ పురజనుల కత్వంత నుభుకరంబు గను గవర్న మెంటు వారు మెచ్చుచుండుటలను న్యాయముగ పురపాలనబోధులలో క్లాసున యెంతమాత్రమును లేకపోవుటయేగాక వారు అన్యథా సంపాదించిన కీర్తిలో సహస్రాంత మైనను ఉండదనుటకు సందియములేదు. వీరు విడిచివెట్టికపిమ్మట ము॥ అదినారాయణరావు నాయుడు గారును నేర్పరచు న్యాయముగను, ప్రజల హితవుచొప్పునను. పాలించిరనుటకు ఈ పుర మునకు మంగళీశ్ల స్త్రీ-ము ప్యాయుచేయడము, ముందటి సంవత్సరము ఇంటిపన్నుల దొడ్డిపన్నులు డివిజన్ చేయడము, మౌనూ-లలో గొప్పతీతనులకు తగిన యాపాధ్యాయుల నియమించుట గ్యాసులైటులు ఈ పురమునకు తెప్పించుట యివి యన్నియును సాక్షిభూతులు నని యీ పావులందరు అతనిని వేసోళ్ల కొనియాడుచున్నారగా! స్వతహాగా తెలివిగల వారును పిమ్మట ఎఫ్. ఏ. వరకును ఆంగ్లేయభాష నభ్యసించిన వారును, పూర్వము మునసబు మొదలైన గొప్ప యేద్యోగ వారును, వీరిని వారి సంతతివారును అగుటచే వీరికి గ్రహణశక్తి ములు చేసినవారి సంతతివారును అగుటచే వీరికి గ్రహణశక్తి మొదలైన యీపురజనుల కెల్లరకును విశదమే మరియు. వీరికిని ప్రస్తుతము అక్కినులూరివారికి, కాన్సిలరులలో ముఖ్యులకును ఉండు అన్యోన్యాయ రాగము విరంధరును ఎరిగిన దగుటచే విస్తరించి వ్రాయ నవసరము. ఇట్టివారిని ప్రస్తుతము కొన్ని కారణములచేత గవర్న మెంటు వారు కాన్సిలరులనుండి తప్పించుట చేత తిరుగ వై ర్యన్ గా నింకొకరిని యేర్పరుచుకొను బాధ్యత కాన్సిలరులనై బదిలీ కావున ఈ సమయమందు కాన్సిలరుల బాగుగ యోచించి పురపాలన లేకగా చేయవారిని ఎంచుదురని నమ్ముచున్నాను. అట్లెంచుకొనుటలో తమ్ముకు కాన్సిలరుగగా నియమించుకొనిన వోటరులలో పలువురు యభిప్రాయము గ్రహించి మరియు నెంచుకొనుట వారికి విధియైన పని యని నానమ్మకము. అట్లు చేయక ఆకలచేతను, మోమోటముల చేతను, ఇతర సంబంధములచేతను అన్యథా జరిగించినచో తన వై వోటర్లకుండు నమ్మకము చెడుటయేగాక అందరి ప్రతిఫల మెట్లుబండునో బుద్ధిమంతుల కెల్లరకును తేటతెల్లమైన సంగతియే. వోటర్ల కొకవిషయము. కాన్సిలరుల మీద ఎంచుకొనుటలో మోమోటమునకు పోటీ ఏదో అయినదన్న వాక్యమును నుది నుంచి మీస్ట్రబుద్ధిని నిర్బిదియొగించి, తెలివితేటలు గల్గిన, పరిపాలనపద్ధతిని యెరిగి, న్యాయము గ్రహించి, ప్రజల మేలు గోరి, కార్యములు నేర్పరచి నిర్దిష్టంకల సామర్థ్యముగలవారిని ఎంచుకొనినచో మీ పురపాలన బాగుగ జరిగి, మీపురము వృద్ధిలోనికి రాగలదు. లేనిచో అరాజకములు పొచ్చెను. ఈ విషయమందే, న్యాయము తగ్గి, ఆసాఖ్యము వృద్ధిజేసి పురము పాడగుట నిస్సందేహము.

పరిశీలకుడు.

III

ఆర్యహిహిడా గౌరముచాసభా శాఖవారి కొకవిజ్ఞానము.

అయ్యో, కడచిన మూడుసభలకు వెళ్ళుచుండి గభిలు వచ్చి యుండిరి. కొన్ని తీర్మానములు చేయబడినవి. ఏదియెట్లులనున్న న ఆసభలలో వినిన ఉత్తనాస్థములవలన మనకులజు లిప్పు

డెట్టి సిటిజనుండిరో యెట్టిలోపములు గలవో వానిని చక్క బరచుట యెట్లా అభివృద్ధి నొందుటయెట్లా విద్యరలన నెట్టి లాభములుగలవో ఎట్లుజ్ఞానాభివృద్ధి యలవడునో మొదలగు నూతనాభిప్రాయములు నూతనశక్తులు ప్రజలమనంబుల జనించినవి. ప్రతిగ్రామమున కలిగినవారు తమబాలనను బడికి పంపుచున్నారు. ఒక్క అమలాపురం మౌనూ-లలో మన గ్రమ్ములు నూలుగురునైగా చదువుచున్నారు వాగ్మయుట ఎంతయు అతిశయోక్తి కాదు. ప్రతివారు విద్య కావలెనని కోరుదినములు వచ్చుచున్నవి. సభలములమున పురోవృద్ధి కనుకూలమగు నూతనాభిప్రాయములు కలుగుట ఒక గొప్పలాభమని చెప్పవచ్చును. కులాభివృద్ధికి జ్ఞానాభివృద్ధికి తాము చేయవలసిన విధులు కులజుల మనముల దృఢముగ నాటినవి. అందరు ఆమోదించిరి. ప్రజలసమ్మతియే సభలవలన కలుగవలసిన మొదటిలాభము. కార్యకూలత్వ మందరికి లేకపోయినను చేయువారికి ఆటంకము యండవు.

అయిన ఇంతటిసరిపోదు. ఇంకను చేయవలసినపనులు చాలనున్నవి. విద్యావ్యాపన విషయము యెక్కుడుగ కృషి చేయవలసియున్నది. మనమందరము విద్యావంతులమయి విద్యాభివృద్ధి మెలగుచు సత్ప్రకర్తనగలిగి సదాచారముల నవలంబించినప్పుడే మనకు గౌరవము గలుగును. విద్యయే మన కులాభివృద్ధికి ముఖ్య కారణము విద్యావిషయములందు సంగతులు వ్రాయుచున్నాడను; (1) శక్తిగలవారు తమబాలరను బాలికలను గ్రామబడులకు పంపి చదివిండుట. అలాగు చేయుటకు తగు ప్రోత్సాహము కలుగజేయుట, (2) అటుల సాగనివారికి ఉచితముగ విద్యాదాన మొసంగుటకు ప్రయత్నము చేయుట మొదటివిషయము సులభమయినది. ఇచ్చు ఉన్నయెడల కలిగినవారు చేయసాధ్యమయినది. దానివిషయము అంతగా చెప్ప నవసరములేదు. శక్తిగలవారిలో కొంత మంది యిదివరకే చదువుచున్నారు తక్కినవారుకూడ తమ బాలరకు బాలికలకు విద్యచేప్పించి జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగజేయుదురు గాక. ఇక రెండవ విషయము చాల కష్టమయినది. కాని ప్రయత్నించిన సునాయాసముగ కొనసాగింప వచ్చును. పేద వారు తమ బాలరను బడికి పంపుటకు ఆనకాశముండదు. తండ్రియు కుమారులు కలిసి యేదియో కృషియొనర్చినగాని జీవనాధారమునకు వేరుమార్గ ముండదు. అట్టి బాలురు పగలు బడికి పోవుటకు వీలులేదు. వారికి విద్యగరపు పెట్టు? రాత్రి పాఠశాలల నేర్పరచి ఉచితముగ విద్యదానంబుటయే అటుల చేయుటకు ధనము కావలయును. ఇదివరకు చేయబడిన తీర్మానముల ప్రకారము చందాలములమునను వివాహాది శుభకార్యముల యందు ఇచ్చు సభాకట్టుముల మూలమునను తదితరమార్గముల వలనను సామ్యు నేకరింపవలయును ఉద్యోగస్థులకు లంచము లక్రిందను అమ్మవారి బాతరలకును రామాలయములు కట్టుటకును వీధి నాటకము లాడించుటకును తదితర అటపాటలకు ఎంతసామ్యుఖ్యులచేయుచున్నారకాదు. ఎంత వికమత్వముతో పనిచేయుచున్నారకాదు. ఆయా ఖర్చులు కొంతవరకు తగ్గించి విద్యావిషయమునకుడ అంత వికమత్వముతోను అంతి పట్టుదలతోను పనిచేసిన యెడల ప్రతి గ్రామమునను ఒక రాత్రి పాఠశాలను సులభముగ స్థాపింపవచ్చును. పేదసాదలకు విద్యాదాన మొసగి జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగ చేయవచ్చును. బల్లారి ప్రాంతముల మహాసభ వారు చాలధనము వెచ్చించి బల్లారిలో నొక వసతిగృహమును నిర్మించి ఉచితముగ విద్యాదాన మొసంగుచున్నారు. మనము ప్రస్తుతము అంతగొప్పయత్నము చేయబాలక పోయినను తమగృహ వ్యయముతో ప్రతిగ్రామమునను ఒక రాత్రిపాఠశాలను స్థాపింపవచ్చును. ఈ రెండువిషయములు వెదలకు ఆమోదార్థము లయినచే మన దృఢసమ్మతముతో వ్రాయుచున్నాడను. వానిని గురించి యెక్కువశక్తితో పనిచేయగలందులకుమిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాడను. వి.ఎస్. రాయుడు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికె 1.కి ఆ. 0-5.0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

2+0 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12-

ఆ గౌరవదార్థములకు చీమలును పడక టిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుష్క చేటికలను చిమ్మటలనుండి కాపాడును. ప్లేగు, టైఫాయిడ్ మలేరియా లోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిష మైన నుండ నేరరు. అనేక వక్రప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. అజుమి అందు కంపెనీ, ఒకానొక, జపాన్ వారిచే గౌరవములను పొందినది. పాడరుపాటములు మాదిరిచూచుటకు గాను అర్థకాంటిన్ 50-1 న సంపాదించు. పల్లెటూళ్లనుండి వాగ్మయవారు తమ చిగునామా పోస్టు, టెల్గ్రాఫ్, విడిదిడిగా వాగ్మయచలయును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

టి. హరఅండు, చెనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మనుష్యులకు వరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చిమ్మటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు. ప్రపంచప్రసిద్ధి వడిసిన జపాను నానే తగినగా చేయబడినది.

నళసంవత్సరాది సంచిక.

నళ సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుటకై ప్రయత్నములు చేయుటకు చున్నది. దానియందు ప్రచురించు గావసిన వ్యాసములు చిత్రకటములు సత్వరముగ జేసినగాని సంచిక సకాలమున వెలువడుట కవకాశము గలుగదు. భాషాభిమానులు తమ వ్యాసములను త్వరగా బంపి మా యుద్యమమునకు దోడ్పడ ప్రార్థితులు. ఉపయోగపైన చిత్రకటములను బంపదలచిన వారు వానిని వెంటనే కంపుటకు ప్రార్థితులు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.
7, తంబుపట్టివిధి, మదరాసు.

మద్రాసు నస్యము.

హ. ఆ. హ. ఆ.
మేలైన మద్యము నువాసనశ్యం కెద్దబుడ్డి 0-4
నశ్యం కేసు 1-8 0-12 డిల్ డజ్ బుడ్డు 2-8
విశే (కులములు 120) 8-4 తాంబూలముల నువాసన
నాగపాకలకు ముత్రం 8-0 పాగాట టిక్ 1-8 0-4
అరవీ కే అంబరి 1-10 డిల్ డజ్ బుడ్డు 2-8
వి. పి. ఖగ్గులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

యజ్. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ,
తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మదరాసు.

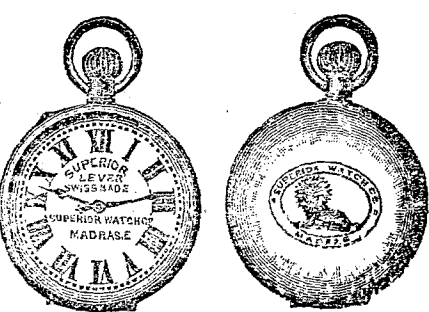
శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మాండ పురాణము

[పద్య కావ్యము.]
వ్యాసముహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టింది? ఏయేనమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందింది? మనుజులస్థితి మొదలు నెట్లుండె? కులభేదములేకలిగె? భర్తము తెప్పడెట్లు మార్పుకొందె? ఆచారవ్యవహారము తెట్లుమాటె? ఈ మొదలగు విషయములన్నియో యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సరవచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియట్టి పాఠము నిచ్చియున్నారు. శ్రేణిమగులగులభము. మంచికాగితములపై ముద్రింపబడి నిందు క్యాటికొరైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కర్పణు కేతె. కలయువారి చిరునామాట వ్రాయవచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు. మున్యసిదల్ హైస్కూలు, కడప.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెలు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0.

మందు వెనుక
యారమురఫ్ మూత్ మెంటు. ఇప్పుటిది గిల్టమూత్ మెంటు. ఇటుల వానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నుంచివచ్చినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకుంపెంపేరు ఎర్రనిరీరాతో రైలువీధి నుండును. 'సింహము' గులుకుతో మా పేరు గడియారము వెనుకముకతో చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమార్కు. దీని పరివారితన మపూర్వము చక్రవ్యవస్థల కెంపు లభ్యమగుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును, దీనిచే గడియారమున ముమ్మ మొదలైనవి చేరవు. వేయే! ఒకటి తెప్పించిమాడును. ఈ గడియారము నుంచు వెట్టెమీద మాకుంపెంపేరు గడియారముపేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమాత్ర భాత్యున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

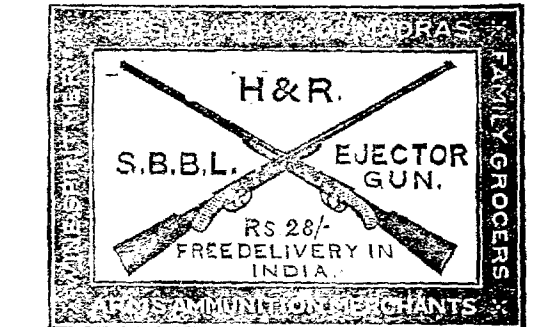
5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇది మాత్రమే సిద్ధపఱచబడినదిగా న వెనకవేయిండును. బీదనాదమును గొనడ రుణితే లెక్కనవల సంచితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలియను. దీనికి వెనుకముకపై మా ప్రేమమార్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంధ గడియారములకు అప్పు చేసినందు. కాన మాగడియారములను గొనవారు మార్కును తాచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానుచే జేయబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నెలకక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరిగెత్తినను, జారిపడినను, గజ్జపు స్వారిచేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగదు. సరైనకాల మను చూపుచుండను. మే మూరకకర్ణించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరిశీలించిన సత్యసత్యములు తెలియును. గడియారము నెట్లునై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టెలోపల గ్యారంటీపత్ర ముతికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 3-0-0
ఈగడియారమును మావద్దొరకును.
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
రంగున్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0

మాచిరునామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టుబాక నెం 167, మదరాస్

స్వీడెన్ లో తయార చేయబడిన యాదిగున కనుబరచబడియున్న బోడుకు సాదల మార్కుగల నిప్పు వెట్టెలను తెప్పించుకొనుడు. బజారులో దొరుకగల వాటిలో మంచిని. ప్రతి పది వెట్టెలను రెండు వెట్టెలయందు రెండు 5 రూపాయల బోటు పెట్టుబడి యిచ్చుచి.

కుపాకి మందుగుండ్లు కరయురా సామానుల ధరలను వెలుపు టెట్టి కొరకు వ్రాయును.
ఎస్. పి సారథి అండు కంపెనీ,
181, చై నాబాబుకోట్ల మదరాసు.

షణ్ముగం నస్యము

70 సంవత్సరములుగా ప్రఖ్యాతి చెందబడి
లోక ప్రసిద్ధి పడెనది.
12 తులములు 0-2-0 అణాలు.
24 ,, 1-0-0 రూపాయ.
ఆర్. కే. వరిమలనస్యము 3 phiala 12 అణాలు
బాప్సు నెం. 140 (యు) మదరాసు

మహల్
శ్రీకృష్ణలూకా శర్మ గా మెంట్రికెలను మొలన జేయును.
కత్తెల చలనజేయును. జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధిజేయును. బుడ్డి 1-8
వెల పండ్లయె అణాలు.
Fine art and Industrial Coy. of Circars.
INNESPETA
Rajahmandry.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు
'టాన్ గైరో'ను వింపిన నీరుతోడుయంత్రము
(పంపు) లేదు.
పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్మిత జలాహరణయంత్రము.

పైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.
గృహాపయోగమునకును,
తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల
సినచో క్రిందివిషయముకు వ్రాయుడు.
ఓక్సు అందు కంపెనీ లిమిటెడ్, ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No, 144 No, 2, Bombay.

MADRAS:— Printed and Published by K. NAGESWARA RAO at the "Andhrapatrika" Press, No 6, & 7, Thambu Chetty Street G. T